

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัย
และนวัตกรรมแห่งชาติ

รายงานผลการดำเนินงานของสำนักงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
(1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568)

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

30 กันยายน 2568

1. ทิศทางการดำเนินงานของ สอวช. 4 ปี	2
2. แผนและผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	4
องค์ประกอบที่ 1 การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน.....	6
ตัวชี้วัดที่ 1.1 จำนวนข้อเสนอนโยบาย มาตรการ กฎหมาย และกลไกเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปและการพัฒนา อววน. ที่ผ่าน คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการระดับชาติหรือกระทรวง	7
1. สร้าง Platform ยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ Scaleup สู่ตลาดในและต่างประเทศ	7
2. เตรียมความพร้อมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)	9
3. นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก	13
4. ระบบนิเวศส่งเสริมกลไก อววน. หนุน GHG Net Zero	14
5. แพลตฟอร์มพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง	16
6. University Transformation	20
7. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....	23
8. งบบุคลากร	33
ตัวชี้วัดที่ 1.2 ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. ที่ผ่านคณะกรรมการ/หน่วยงานภายนอก และถูกนำไปใช้อ้างอิงเพื่อการ พัฒนานโยบาย/มาตรการหรือเผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ.....	34
1. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อยกระดับไทยพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง	34
2. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อเศรษฐกิจฐานราก.....	37
3. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อระบบนิเวศส่งเสริมกลไก อววน. หนุน GHG Net Zero.....	39
5. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อเพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง	40
6. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อ University Transformation	42
7. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.....	45
ตัวชี้วัดที่ 1.3 การสร้างแพลตฟอร์มการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการนวัตกรรม	48
ตัวชี้วัดที่ 1.4 แนวทางการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ โดย IMD.....	53
องค์ประกอบที่ 2 การประเมินศักยภาพขององค์กรมหาชน	53
ตัวชี้วัดที่ 2.1 การประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey).....	53
ตัวชี้วัดที่ 2.2 การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0).....	54
ตัวชี้วัดที่ 2.3 การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์กรมหาชน.....	55

1. ทิศทางการดำเนินงานของ สอวช. 4 ปี

การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ให้เจริญเติบโตอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงทรัพยากรมนุษย์ของชาติให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและประกอบสัมมาอาชีพได้อย่างเหมาะสม สอดรับกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตามรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในทุกด้าน ประกอบกับการอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติให้มีความรู้ความสามารถและทักษะขั้นสูงในศาสตร์แขนงต่าง ๆ โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้กำหนดให้มีสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษาและแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศให้มีเอกภาพและเป็นระบบ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณ และการติดตามประเมินผลด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานราชกิจจานุเบกษา ได้ประกาศพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มีผลให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) เปลี่ยนเป็น “สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ” หรือ สอวช. ตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป

พรบ. ได้กำหนดให้ “สอวช.” ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือ ซุปเปอร์บอร์ด และมีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสภานโยบายเพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ โดยใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคม รวมทั้งสนับสนุนการนำผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่สำเร็จแล้ว ไปสู่การผลิตที่ได้มาตรฐาน เพื่อใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 บทบาทหน้าที่ของ สอวช.

วิสัยทัศน์ สอวช.

ขับเคลื่อนประเทศไทยให้ก้าวหน้าอย่างสมดุล พร้อมรับพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก ด้วยนโยบาย อววน. ที่ทันสมัยและเปี่ยมคุณธรรม

ค่านิยมของ สอวช.

Nation's Benefits First : Ensure that the Nation's benefits are the first priority of everyone at NXPO

ยึดมั่นปฏิบัติงานตามบทบาทและภารกิจของตนอย่างมุ่งมั่น ถูกต้อง และมีธรรมาภิบาล โดยมุ่งที่จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นหลัก ออกแบบและพัฒนานโยบายที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนชาติ รวมถึงเสนอแนะนโยบายที่ตอบโจทย์ประเทศได้อย่างมุ่งเป้าและมีประสิทธิภาพ

System approach with evidence : Gain insight through evidence, systems thinking and data analytics for effective management and policy formulation

มีหลักบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและเป็นมืออาชีพ มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการสรรค์สร้างงานอย่างรอบคอบและเป็นระบบ ผ่านการมองความเชื่อมโยงในภาพรวมของเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดและตรงประเด็น บนแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและอ้างอิงได้ รวมถึงสามารถจัดทำและเชื่อมโยงฐานข้อมูลให้พร้อมใช้ ถูกต้อง และเข้าถึงง่าย เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร

Partnership with stakeholders : Engage stakeholders as partners in co-creating social and economic values and delivering mutual benefits

มุ่งมั่นพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยมุ่งเน้นการสื่อสารและให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เกิดการผนึกพลังร่วมกันทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ของผลงานร่วมกัน ให้สามารถส่งมอบผลสำเร็จแห่งงานที่บรรลุเป้าหมาย รวมถึงบูรณาการความร่วมมือทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคลากรเพื่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายการพัฒนา นโยบายร่วมกัน

Open-Minded Agile Learner : Be agile and open-minded, to leverage changing environments

มุ่งมั่นเรียนรู้ สนใจ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ของโลก พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถเรียนรู้และนำประสบการณ์มาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมแบ่งปันความรู้และประสบการณ์แก่เพื่อนร่วมงาน รวมถึงสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานให้บรรลุเป้าหมายองค์กรอย่างทันที่ทันที่

ทิศทางของ สอวช.

สอวช. มีบทบาทเป็นคลังสมอง (Think Tank) ระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้าน อววน. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ผ่านมาตรการกลไกที่สำคัญ นอกจากนี้การกำหนดนโยบายต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder Engagement) มีการออกกฎหมายเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูป และส่งต่อนโยบายให้เกิดการปฏิบัติจริง (Policy Deployment) นอกจากนี้ได้ให้ความสำคัญต่อความต่อเนื่องของการศึกษาค้นคว้าวิจัยเชิงนโยบายอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อริเริ่มใหม่หรือการพัฒนาต่อยอดสู่มาตรการ แนวทางปฏิบัติที่ดี รวมถึงการพัฒนาเชื่อมโยงระบบข้อมูลหรือโมเดลสำคัญทันสมัยเพื่อใช้วิเคราะห์ตัดสินใจเชิงนโยบายของประเทศ การขับเคลื่อนการปฏิรูประบบ อววน. อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรผ่านการเป็นระบบนิเวศองค์กร Smart Office และชุมพล Smart People ดังภาพที่ 2 และการกำหนดตัวชี้วัดสำคัญ หรือ Super KPI ของ สอวช. ที่มีเป้าหมายชัดเจนในการร่วมขับเคลื่อนเพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว โดยใช้ อววน. เข้าไปหนุนเสริมและเร่งให้ประเทศไทยเปลี่ยนผ่านไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วได้สำเร็จ โดยได้มีแผนการดำเนินงานสำคัญ (Flagship) ในระยะ 5 ปี ที่ สอวช. จะร่วมขับเคลื่อน ใน 5 มิติสำคัญ คือ 1) ยกกระดับประเทศไทยหลุดจากกับดักรายได้ปานกลาง 2) ยกกระดับเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำ ด้วย อววน. 3) การลดก๊าซเรือนกระจก 4) มีสัดส่วนแรงงานทักษะสูงเพิ่มขึ้น และ 5) การปฏิรูประบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

Super KPI ของ สอวช.

เป้าหมายใหญ่ของประเทศที่ สอวช. จะขับเคลื่อนนโยบายให้บรรลุภายในปี 2570

ภาพที่ 2 Super KPI ของ สอวช.

2. แผนและผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แผนการดำเนินงานของ สอวช. และคำรับรองการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (กอวช.) ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2568 โดยสามารถสรุปแผนการดำเนินงานและผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัดปี 2568			ผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ 2568	ผลคะแนน ถ่วงน้ำหนัก
		ขั้นต่ำ (50 คะแนน)	มาตรฐาน (75 คะแนน)	ขั้นสูง (100 คะแนน)		
องค์ประกอบที่ 1 การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน	70					
1.1 จำนวนข้อเสนอแนะนโยบาย มาตรการ กฎหมาย และกลไกเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปและการพัฒนา อววน. ที่ผ่านคณะกรรมการหรือ คณะอนุกรรมการระดับชาติหรือ กระทรวง	45	4 เรื่อง	5 เรื่อง	6 เรื่อง	7 เรื่อง บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	45
1.2 ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. ที่ผ่านคณะกรรมการ/หน่วยงานภายนอก และถูกนำไปใช้อ้างอิงเพื่อการพัฒนา นโยบาย/	15	4 เรื่อง	5 เรื่อง	6 เรื่อง	13 เรื่อง บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	15

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัดปี 2568			ผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ 2568	ผลคะแนน ถ่วงน้ำหนัก
		ขั้นต่ำ (50 คะแนน)	มาตรฐาน (75 คะแนน)	ขั้นสูง (100 คะแนน)		
มาตรการ หรือเผยแพร่ในวารสาร ระดับนานาชาติ						
1.3 การสร้างแพลตฟอร์ม การยกระดับศักยภาพ ผู้ประกอบการนวัตกรรม	5	เกิดกลไก/ มาตรการ/นโยบาย ใหม่ภายใน แพลตฟอร์มฯ จำนวน 1 รายการ	เกิดกลไก/ มาตรการ/นโยบาย ใหม่ภายใน แพลตฟอร์มฯ จำนวน 2 รายการ	เกิดกลไก/ มาตรการ/นโยบาย ใหม่ภายใน แพลตฟอร์มฯ จำนวน 3 รายการ	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	5
1.4 แนวทางการขยับอันดับ ความสามารถในการแข่งขันด้าน โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ โดย IMD	5	-	บทวิเคราะห์อันดับ ขีดความสามารถ ในการแข่งขันของ ไทยประจำปี 2568 ในด้าน อววน.	<ul style="list-style-type: none"> ทบทวนเป้าหมาย ตัวชี้วัดเพื่อการ ขยับอันดับ รายงานการ ติดตาม แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ตามแผนงาน โครงการฯ เมื่อปีที่ แล้ว 	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	5
องค์ประกอบที่ 2 การประเมิน ศักยภาพขององค์การมหาชน	30					
2.1 การประเมินระดับความ พร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงาน ภาครัฐ (DG Readiness Survey)	10	ได้ระดับ 3 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	ได้ระดับ 4 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	ได้ระดับ 5 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	10
2.2 การประเมินสถานะของ หน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบ ราชการ 4.0 (PMQA 4.0)	10	300 คะแนน	400 คะแนน	470 คะแนน	435.76 คะแนน คิดเป็น 87.77 คะแนน ตามค่าเป้าหมาย	8.78
2.3 การควบคุมดูแลกิจการของ คณะกรรมการองค์การมหาชน	10	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	10
คะแนนรวม						98.78

* ข้อมูล ณ 30 กันยายน พ.ศ. 2568

ตารางที่ 2 ผลการใช้จ่ายงบประมาณของ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ผลการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568								Rev.4
สถานะการเบิกจ่าย 30 กันยายน 2568								
	แผนงาน	งบประมาณ	เบิกจ่ายจริง	สัญญาขอจ่าย	รวมการใช้จ่าย	%การใช้จ่าย	คงเหลือ	%คงเหลือ
งบโครงการประจำปีงบประมาณ 2568		195,648,587	115,846,322	29,758,203	145,604,525	74%	50,044,062	26%
1	สร้าง Platform ยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ Scaleup สู่ตลาดในและต่างประเทศ	29,562,489	16,657,409	7,262,986	23,920,395	81%	5,642,094	19%
2	เตรียมความพร้อมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)	52,175,660	30,873,632	5,532,800	36,406,432	70%	15,769,228	30%
3	นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก	14,927,310	9,013,851	3,154,000	12,167,851	82%	2,759,459	18%
4	ระบบนิเวศส่งเสริมกลไก อววน. Hqu Net Zero GHG Emissions	24,726,894	15,365,276	3,918,963	19,284,239	78%	5,442,655	22%
5	เพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง	27,199,849	16,028,728	5,497,000	21,525,728	79%	5,674,122	21%
6	เพิ่มประสิทธิภาพระบบ อววน.	47,056,385	27,907,426	4,392,454	32,299,880	69%	14,756,505	31%
งบดำเนินงาน		274,823,734	205,528,693	24,884,085	230,412,778	84%	44,410,955	16%
7	งบพัฒนาประสิทธิภาพองค์กร	131,643,701	64,525,130	24,884,085	89,409,215	68%	42,234,486	32%
8	งบบุคลากร	143,180,033	141,003,563	0	141,003,563	98%	2,176,469	2%
รวม		470,472,320	321,375,015	54,642,288	376,017,303	80%	94,455,017	20%
เงินสำรองฉุกเฉิน		50,000,000			80%		20%	
รวมแผนการใช้จ่ายงบประมาณ		520,472,320						

รายละเอียดของการดำเนินงานของสำนักงานฯ ในแต่ละมิติและแต่ละตัวชี้วัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน

พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดให้ “สอวช.” ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และมีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสถานการณ์นโยบายเพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ และ สร้างขีดความสามารถการแข่งขันในระดับโลกได้ โดยใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคม รวมทั้งสนับสนุนการนำผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่สำเร็จแล้วไปสู่การผลิตที่ได้มาตรฐาน เพื่อใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

ตัวชี้วัดที่ 1.1 จำนวนข้อเสนอนโยบาย มาตรการ กฎหมาย และกลไกเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปและการพัฒนา อววน. ที่ผ่านคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการระดับชาติหรือกระทรวง

ข้อเสนอเชิงนโยบายในรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับชาติที่เกี่ยวข้องหรือ คณะกรรมการ/หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องให้นำไปขับเคลื่อนต่อ โดยสอดคล้องตามพระราชบัญญัติสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้ “สอวช.” ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการ และงานธุรการของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และมีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงาน ของสภานโยบายเพื่อกำหนดทิศทางการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในการผลิตและพัฒนากำลังคน ของประเทศให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ และสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในระดับโลกได้ โดยใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคม รวมทั้งสนับสนุนการนำผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่สำเร็จแล้วไปสู่การผลิตที่ได้มาตรฐาน เพื่อใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ โดยมีข้อเสนอนโยบายฯ ดังนี้

1. สร้าง Platform ยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ Scaleup สู่ตลาดในและต่างประเทศ

1.1 ระเบียบร่วมทุน (สถาบันวิจัย)

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

University Holding Company เป็นหน่วยธุรกิจที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลแยกออกจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิจัย ของรัฐ เพื่อทำหน้าที่บริหารการลงทุนในธุรกิจนวัตกรรมอย่างมืออาชีพ โดยบริหารการลงทุนเพื่อนำผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัย/ สถาบันวิจัยออกไปจัดตั้งธุรกิจ (Spin-off) และลงทุนในงานวิจัยของผู้ประกอบการรายใหม่ให้ขยายผลและนำไปสู่เชิงพาณิชย์ได้ จริง รวมทั้งยังสามารถเข้าถึงทรัพยากรของมหาวิทยาลัยและเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรม พร้อมกับการสนับสนุนทางการเงินได้ อย่างคล่องตัว อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยหลายแห่งยังมีความไม่แน่ใจเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจในการดำเนินกิจกรรมการร่วม ลงทุน รวมถึงขั้นตอนการร่วมลงทุนในรูปแบบ Holding Company ซึ่งมีความเกี่ยวพันกับการตีความกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลาย ฉบับที่จำเป็นต้องทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกันถึงหน้าที่และอำนาจ และการบังคับใช้กฎหมายในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการร่วม ลงทุน เพื่อให้มหาวิทยาลัยขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างคล่องตัว ผู้บริหารหน่วยงานสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความโปร่งใส ซึ่งจะส่งผลให้การร่วมลงทุนกับภาคเอกชนเกิดประสิทธิผล และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ มหาวิทยาลัย บริษัทเอกชนที่อยู่ในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) และเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมได้ สำนักงานสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) เล็งเห็นถึงความสำคัญของ University Holding Company ใน การเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในระบบนิเวศนวัตกรรมที่จะช่วยเพิ่มจำนวนบริษัทเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation-Driven Enterprise) ของไทย จึงส่งเสริมให้มีการร่วมลงทุนในธุรกิจนวัตกรรมโดยกลไก University Holding Company ผ่านการออก นโยบายและระเบียบต่าง ๆ ได้แก่ 1) นโยบายสนับสนุนการจัดตั้งและดำเนินการ University Holding Company ซึ่งได้รับความ เห็นชอบจากสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ 2) แนวทางปฏิบัติ (Guideline) ในการพิจารณาจัดตั้งและดำเนินการ University Holding Company และ 3) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการร่วมลงทุน ในโครงการซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2566

วัตถุประสงค์

เพื่อปรับแก้ระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สถาบันวิจัยที่เป็นองค์การมหาชนสามารถดำเนินการร่วมลงทุนได้อย่างคล่องตัว สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการร่วมลงทุนฯ

ผลการดำเนินงาน

สอวช. ได้สรุปความประสงค์ของหน่วยงาน รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการร่วมลงทุน ความพร้อมต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อเสนอรายชื่อจัดทำประกาศสถานนโยบายว่าด้วยการกำหนดหน่วยงานตามระเบียบร่วมลงทุนฯ เข้าสู่ที่ประชุมสถานนโยบาย เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2568 โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบ

1. หลักการการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนในโครงการซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ของสถาบันวิจัยที่มีภารกิจและวัตถุประสงค์ด้านการวิจัยและนวัตกรรม

2. ร่างประกาศสถานนโยบาย เรื่อง กำหนดหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการวิจัยและนวัตกรรมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนในโครงการซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2566

3. มอบหมาย สอวช. ประสานกับ สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการจัดตั้งบริษัทร่วมทุน หรือจัดตั้งนิติบุคคลเพื่อร่วมลงทุน (Holding Company) ขององค์การมหาชน

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

สถานนโยบายเห็นชอบร่างประกาศสถานนโยบาย เรื่อง กำหนดหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการวิจัยและนวัตกรรมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนในโครงการซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2566 เพื่อกำหนดหน่วยงานที่ดำเนินการร่วมลงทุนได้อย่างคล่องตัว สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการร่วมลงทุนฯ

1.2 การผลักดัน ECIP ให้เป็นกลไกสนับสนุนการขยายตลาดสินค้านวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

กลไก ECIP มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการฐานนวัตกรรมที่ได้รับการสนับสนุนผ่านการดำเนินงานปัจจุบันของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้สามารถนำสินค้านวัตกรรมออกสู่ตลาดได้อย่างแท้จริง และจะช่วยยกระดับผู้ประกอบการโดยการเพิ่มยอดขาย เป็นกลไกหนึ่งที่ช่วยให้บรรลุเป้าหมายตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปี 2566-2570 ในการสร้างวิสาหกิจฐานนวัตกรรมที่มีมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาทต่อปี เฉลี่ยจำนวน 1,000 ราย ปัจจุบันอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคมีการดำเนินงานในการสนับสนุนผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาสินค้านวัตกรรม จากความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพัฒนาของมหาวิทยาลัย โดยกระจายตัวอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศ กว่า 44 มหาวิทยาลัย เป็นกลไกสำคัญในการช่วยยกระดับสินค้าและวัตถุดิบท้องถิ่นให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่ โดยรัฐบาลได้มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงงานต้นแบบที่ได้มาตรฐานพร้อมให้บริการการทดลองผลิตก่อนออกสู่ตลาด โดยที่ผ่านมามีอุทยานวิทย์ฯ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนางานวิจัยไปสู่การสร้างนวัตกรรม และสร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคเป็นอย่างมาก ซึ่งระหว่างปี 2561-2564 อุทยานวิทย์ฯ สร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในเชิงมูลค่าต่อต้นทุนถึง 15.7 เท่า คิดเป็นมูลค่า 12,214 ล้านบาท อย่างไรก็ตามจากการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่ายังมีช่องว่างสำคัญ คือ ขาดแนวทางการสนับสนุนสินค้า บริการนวัตกรรมเข้าสู่ตลาด ดังนั้น เพื่อให้ผู้ประกอบการฐานนวัตกรรมสามารถนำสินค้าเข้าสู่ตลาด ยกระดับยอดขายสินค้า และได้ประโยชน์จากกระแสโลกด้านการค้าขายผ่าน E-commerce จึงได้เสนอกลไกการพัฒนา

E-Commercial and Innovation Platform โดยมีกรอบแนวคิดคือใช้ความเชี่ยวชาญเดิมของอุทยานวิทยาศาสตร์ที่มีแพลตฟอร์มการสนับสนุนผู้ประกอบการด้านการพัฒนาสินค้านวัตกรรมอยู่แล้ว (Innovation Platform) กลไก ECIP จะเป็นส่วนสำคัญที่มาเสริมการทำงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ในการช่วยผลักดันสินค้านวัตกรรมสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยการเพิ่มกลไกนี้จะทำให้การพัฒนาสินค้านวัตกรรมสามารถออกสู่ตลาดได้จริงและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์

พัฒนากลไกขับเคลื่อน E-Commercial and Innovation Platform

ผลการดำเนินงาน

สอวช. ได้ประชุมร่วมกับกองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานปลัดกระทรวง อว. และอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ภาคเหนือ เพื่อหารือเกี่ยวกับกรอบแนวคิดและแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ECIP ผ่านกลไกระเบียบเศรษฐกิจนวัตกรรม และได้จัดทำสัญญาเอกสารรับทุนอุดหนุนจากอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (STeP) เพื่อขับเคลื่อนนาร่องในประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลผู้บริโภคเชิงลึก (Consumer Insight) โดยได้เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2568 ที่ผ่านมา โดยกลไก ECIP ได้รับการเสนอและพิจารณาในที่ประชุมคณะอนุกรรมการด้านยุทธศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและการติดตามประเมินผล ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้นำกลไก ECIP มาประยุกต์ใช้ร่วมกับแผนงานและบริการของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค และให้อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคทำงานร่วมกับ สอวช. ในการดำเนินการนาร่องอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ สอวช. ได้รับบทบาทเป็น Strategic Partner ในการออกแบบแนวทางขับเคลื่อนและพัฒนา ECIP ไปสู่การเป็น National Platform ในระยะถัดไป

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

กลไก ECIP จะเป็นส่วนสำคัญที่มาเสริมการทำงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ในการช่วยผลักดันสินค้านวัตกรรมสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยการเพิ่มกลไกนี้จะทำให้การพัฒนาสินค้านวัตกรรมสามารถออกสู่ตลาดได้จริงและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน ผ่านความร่วมมือในการดำเนินการนาร่องกลไก ECIP ในพื้นที่อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

2. เตรียมความพร้อมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)

2.1 ผลักดันให้มีการจัดงบประมาณสนับสนุนการทำ Positive List (บพข. สวก. แผนบูรณาการอุตสาหกรรมอนาคต)

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

ปี พ.ศ. 2566 ประเทศไทยส่งออกอาหารอนาคต (Future Food) มูลค่ามากกว่า 140,000 ล้านบาท สัดส่วนส่งออกมากที่สุด คือ อาหารสุขภาพและสารประกอบเชิงฟังก์ชัน ร้อยละ 89 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด ทั้งนี้กลุ่มอาหารอนาคตมีสัดส่วนส่งออกร้อยละ 10 ของมูลค่าการส่งออกอาหารทั้งหมดของไทย อีกทั้งมีแนวโน้มส่งออกเติบโตสูง (CAGR ร้อยละ 8.6) โดยเฉพาะช่วงวิกฤตการแพร่ระบาด COVID- 19 และกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารสุขภาพและสารประกอบเชิงฟังก์ชัน ได้มีการพัฒนาและเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้บริโภคหันมาสนใจและตระหนักถึงประโยชน์ คุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพมากขึ้น ประกอบกับประเทศไทยมีวัตถุดิบธรรมชาติที่มีคุณสมบัติ และประโยชน์เชิงฟังก์ชันที่หลากหลาย

เช่น กลุ่มสมุนไพร กระจายตำ ขมิ้นชัน และพืชมูลค่าสูง เช่น โกโก้ เป็นต้น ซึ่งจัดเป็นวัตถุดิบที่มีศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพ สามารถนำมาสกัดและเพิ่มมูลค่า รวมไปถึงสารประกอบเชิงฟังก์ชันที่ผลิตจากกระบวนการเทคโนโลยีชีวภาพอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อใช้แทนสารประกอบฟังก์ชันนำเข้าที่มีราคาแพง อย่างไรก็ตาม การนำสารประกอบเชิงฟังก์ชันเหล่านี้มาใช้ในผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพ จำเป็นต้องมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อยืนยันคุณสมบัติและประโยชน์อย่างเป็นทางการและผ่านกระบวนการขึ้นทะเบียนที่ถูกต้อง ดังนั้น การจัดทำบัญชีรายการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของสารประกอบเชิงฟังก์ชันจากวัตถุดิบไทย (Positive Lists For Other Function Claim) จึงเกิดขึ้นเพื่อลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สุขภาพของผู้ประกอบการไทยโดยเฉพาะกลุ่ม SMEs ให้นำรายการสารสำคัญในบัญชีไปใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์ได้เลย โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยและรวบรวมข้อมูลหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นต้นทุนที่สูง ดังนั้นการมีบัญชี Positive Lists จะทำให้ผู้ประกอบการออกผลิตภัณฑ์สุขภาพสู่ตลาดได้รวดเร็วขึ้นและเพิ่มโอกาสการสร้างนวัตกรรม และขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารอนาคตไทยได้

สอวช. ตระหนักถึงความสำคัญของการมีบัญชีรายการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของสารประกอบเชิงฟังก์ชันจากวัตถุดิบไทย ซึ่งจะช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารอนาคตของไทย อย่างไรก็ตาม การจัดทำบัญชีฯ ดังกล่าวจำเป็นต้องมีข้อมูลและหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic Review) เพื่อแสดงถึงความปลอดภัยและประโยชน์ของสารสำคัญชนิดต่าง ๆ อย่างชัดเจน สอวช. จึงได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) และ Food Innovation and Regulation Networks (FIRN) ภายใต้สมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางอาหารแห่งประเทศไทย (Food Science and Technology Association of Thailand หรือ FoSTAT) ร่วมออกแบบกลไกการทำงาน และทดลองขับเคลื่อนการสร้างบัญชีรายการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของสารประกอบเชิงฟังก์ชันจากวัตถุดิบไทย (Positive Lists For Other Function Claim) ที่สามารถใช้ในการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นได้อย่างเป็นทางการ การดำเนินการครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อสร้างบัญชีรายการกล่าวอ้างให้ได้จำนวน 150 รายการภายในปี พ.ศ. 2570 ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยยกระดับการใช้วัตถุดิบไทยในผลิตภัณฑ์สุขภาพ และสนับสนุนความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมอาหารอนาคตของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

1. ทดลองนำร่องกลไกการขับเคลื่อนการจัดทำบัญชีกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของอาหารและส่วนประกอบของอาหาร (Positive Lists For Other Function Claims) จากวัตถุดิบไทย
2. การจัดทำบัญชีรายการสารสำคัญ ถูกนำไปใช้เป็นประเด็นการให้ทุนในแผนบูรณาการอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ประเด็นอาหารอนาคต ปี พ.ศ. 2569

ผลการดำเนินงาน

การจัดทำบัญชีกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของอาหารและส่วนประกอบของอาหาร (Positive Lists For Other Function Claims) จากวัตถุดิบไทยถูกนำไปใช้เป็นประเด็นการให้ทุนวิจัย ดังนี้

1. งบประมาณการอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ปี พ.ศ. 2569
2. ทุนวิจัยแผนอาหารมูลค่าสูง ของ บพข. ปี พ.ศ. 2568
3. แผนบูรณาการการให้ทุนวิจัยของ สวก. ปี พ.ศ. 2568

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

การจัดทำบัญชีรายการสารสำคัญ ได้รับการนำไปใช้ในแผนบูรณาการอุตสาหกรรมแห่งอนาคต สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม บพข. และ สวก.

2.2 แพลตฟอร์มการดำเนินงานด้าน Positive Lists ที่ลดขั้นตอนหรืออำนวยความสะดวก

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

การนำสารประกอบเชิงฟังก์ชันเหล่านี้มาใช้ในผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพ จำเป็นต้องมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อยืนยันคุณสมบัติและประโยชน์อย่างเป็นทางการและผ่านกระบวนการขึ้นทะเบียนที่ถูกต้อง ดังนั้น การจัดทำบัญชีรายการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของสารประกอบเชิงฟังก์ชันจากวัตถุดิบไทย (Positive Lists For Other Function Claim) จึงเกิดขึ้นเพื่อลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สุขภาพของผู้ประกอบการไทยโดยเฉพาะกลุ่ม SMEs ให้นำรายการสารสำคัญในบัญชีฯ ไปใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์ได้เลย โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยและรวบรวมข้อมูลหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นต้นทุนที่สูง ดังนั้น การมีบัญชีรายการสารสำคัญ หรือ Positive lists จะทำให้ผู้ประกอบการออกผลิตภัณฑ์สุขภาพสู่ตลาดได้รวดเร็วขึ้น สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผลิตภัณฑ์ เพิ่มยอดขายและโอกาสการสร้างนวัตกรรม และขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารอนาคตไทยได้ สอวช. ตระหนักถึงความสำคัญของการมีบัญชีรายการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของสารประกอบเชิงฟังก์ชันจากวัตถุดิบไทย ซึ่งจะช่วยยกระดับอุตสาหกรรมอาหารอนาคตไทยให้ได้คุณภาพมาตรฐาน โดยที่จำเป็นต้องมีข้อมูลและหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ และการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic Review) เพื่อแสดงถึงความปลอดภัยและประโยชน์ของสารสำคัญชนิดต่าง ๆ อย่างชัดเจน สอวช. จึงได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) และ Food Innovation and Regulation Networks (FIRN) ภายใต้สมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางอาหารแห่งประเทศไทย (Food Science and Technology Association of Thailand หรือ FoSTAT) ร่วมออกแบบกลไกการทำงานและจัดทำข้อมูลวิชาการเพื่อสนับสนุนการทำบัญชีรายการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของสารประกอบเชิงฟังก์ชันจากวัตถุดิบไทย (Positive Lists For Other Function Claim) โดยมีเป้าหมาย 150 รายการภายในปี พ.ศ. 2570 ซึ่งนอกจากจะช่วยให้กระบวนการยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้นแล้ว ยังช่วยยกระดับการใช้วัตถุดิบไทยในผลิตภัณฑ์สุขภาพ และสนับสนุนความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมอาหารอนาคตของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

ออกแบบกลไกการทำงาน แพลตฟอร์ม เพื่อสนับสนุนการทำบัญชีรายการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของสารประกอบเชิงฟังก์ชันจากวัตถุดิบไทย (Positive Lists For Other Function Claim)

ผลการดำเนินงาน

1. ประชุมคณะทำงานจัดทำแนวทางและกลไกเพื่อสนับสนุนการจัดทำบัญชีรายการสารสำคัญการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของอาหารและส่วนประกอบของอาหาร (Positive Lists For Other Function Claim) ครั้งที่ 1/2568
2. หน่วยงานเจ้าภาพ เช่น อย. และหน่วยทุน นำแนวทาง แพลตฟอร์ม หรือกลไกเพื่อสนับสนุนการจัดทำบัญชีรายการสารสำคัญการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของอาหารและส่วนประกอบของอาหาร Positive Lists For Other Function Claim) ไปขับเคลื่อน

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

หน่วยงานเจ้าภาพ เช่น อย. และหน่วยทุน คือ บพข. สวก. นำแนวทาง แพลตฟอร์ม หรือกลไกเพื่อสนับสนุนการจัดทำบัญชีรายการสารสำคัญการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของอาหารและส่วนประกอบของอาหาร (Positive Lists For Other Function Claim) ไปขับเคลื่อนต่อไป

2.3 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีชีววิทยาสังเคราะห์ในประเทศไทย

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

ชีววิทยาสังเคราะห์และวิศวกรรมชีวภาพ (Synthetic and Engineering Biology) เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีที่มีศักยภาพสูงในการเปลี่ยนแปลงโลก และมีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็น พลังงานชีวภาพ เกษตรกรรม เคมีภัณฑ์ อาหาร และการแพทย์ เป็นต้น ทั้งนี้เทคโนโลยีดังกล่าวสามารถช่วยเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับประเทศ โดยประยุกต์ใช้การออกแบบและการปรับแต่งกระบวนการทางชีวภาพในสิ่งมีชีวิตผ่านกระบวนการเทคโนโลยีชีวภาพขั้นสูง เช่น การปรับแต่งจีโนม (Genome Editing) การออกแบบเซลล์สังเคราะห์ (Cells Synthesis) การหมักแบบมุ่งเป้า (Precision Fermentation) การพัฒนาสารชีวภาพ (Biomanufacturing) เป็นต้น

ปัจจุบันการพัฒนาเทคโนโลยีชีววิทยาสังเคราะห์และวิศวกรรมชีวภาพเป็นโอกาสที่สำคัญสำหรับประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมในโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยและพัฒนา และมีการผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีชีวภาพอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการที่ตลาดในอนาคตมีความต้องการผลิตภัณฑ์ทางชีวภาพเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาพื้นฐานด้านเทคโนโลยีชีวภาพที่มีอยู่ไปสู่เทคโนโลยีชีววิทยาสังเคราะห์ ยังคงมีช่องว่างที่ต้องได้รับการสนับสนุนหลายประการ ยกตัวอย่างเช่น หลักสูตรการศึกษาที่ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โครงสร้างพื้นฐานขยายขนาด (Scale-up Facility) จากระดับห้องปฏิบัติการสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ความเข้าใจในเทคโนโลยี การยอมรับจากประชาชน และการสนับสนุนการลงทุนที่ต่อเนื่องจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

เพื่อให้มีการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีชีววิทยาสังเคราะห์และวิศวกรรมชีวภาพได้อย่างเต็มที่ รวมถึงตอบโจทยความท้าทายและช่องว่างที่ต้องได้รับการเติมเต็มในอุตสาหกรรมชีวภาพ ประเทศไทยจำเป็นต้องมีแผนที่นำทางซึ่งจะช่วยกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบนิเวศที่ชัดเจน แผนที่นำทางดังกล่าวต้องเกิดจากการระดมความเห็นและความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันวิจัย อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ เพื่อเป้าหมายระยะยาวที่ต้องการให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของเศรษฐกิจชีวภาพในภูมิภาคอาเซียน และสามารถใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและมูลค่าของภาคอุตสาหกรรมให้ไปสู่ระดับโลกได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสถานภาพความพร้อมของประเทศไทยและกำหนดทิศทางนโยบายด้านการพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพขั้นสูงและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับชีววิทยาสังเคราะห์ โดยใช้ข้อมูลขีดความสามารถของทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศและโอกาสทางธุรกิจของภาคอุตสาหกรรม

ผลการดำเนินงาน

1. มีการเสนอผลงานนี้ในที่ประชุมภาคีเครือข่ายชีววิทยาสังเคราะห์ประเทศไทย (Thailand SynBio Consortium) และได้รับความเห็นชอบในการนำกรอบนโยบายดังกล่าวไปออกแบบกิจกรรมภายในภาคีฯ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาชีววิทยาสังเคราะห์ในประเทศไทยต่อไป
2. เสนอผลงานนี้ในที่ประชุมผู้บริหาร สอวช. และได้รับการอนุมัติให้มีการนำเสนอต่อที่ประชุมสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
3. ผ่านการเสนอต่อ คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2568 โดยที่ประชุมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงข้อเสนอดังกล่าวก่อนนำเสนอต่อสภานโยบายฯ
4. มีการปรับเปลี่ยนแผนการเสนอต่อสภานโยบายฯ โดยจะผนวก “ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีชีววิทยาสังเคราะห์ในประเทศไทย” รวมกับ “Bioeconomy Framework” ซึ่งเป็น

การบูรณาการข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจฐานชีวภาพในประเทศไทยที่จะเสนอต่อที่ประชุมสมานนโยบายในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2568

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

เป็นกรอบการพัฒนางานวิจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาภาพรวมของเทคโนโลยีชีวภาพและอุตสาหกรรมชีวภาพในประเทศไทย โดยการดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวจะช่วยให้ประเทศไทยสามารถนำงานวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพขั้นสูงไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแพร่หลายและกว้างขวางมากขึ้น รวมถึงเป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถด้านการวิจัยในวิศวกรรมชีวภาพและชีววิทยาสังเคราะห์ที่เพิ่มความก้าวหน้าทัดเทียมกับการพัฒนาเทคโนโลยีดังกล่าวในระดับโลก

3. นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

3.1 สมุดปกขาว : ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบูรณาการการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศ

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง และความท้าทายในการพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย เช่น ด้านเศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหายากจน เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพที่มั่นคง ภายใต้สถานการณ์ที่ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนที่สูงขึ้น แต่ทางเลือกในการประกอบอาชีพมีจำกัดและมีการแข่งขันทางการค้ามากขึ้น ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาที่วิกฤตทางด้านสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน คือ การสูญเสียป่าและพื้นที่สีเขียว การเผาและหมอกควัน และภัยแล้ง ด้านสังคมและชุมชน การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันที่เข้ามามีผลกระทบ เช่น การคมนาคมและระบบสื่อสารที่สะดวกรวดเร็ว สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมือง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคมผู้สูงอายุ เพื่อให้ชุมชนสามารถเรียนรู้ ปรับตัว และใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา ด้านการเข้าถึงบริการของรัฐ การทำให้ชุมชนพื้นที่สูงเข้าถึงการบริการของรัฐได้อย่างเสมอภาค เช่นเดียวกับพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ ทั้งการบริการทางด้านความรู้ การบริการทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การบริการทางด้านสังคม ภายใต้ข้อจำกัดทางกฎหมายและสภาพของพื้นที่ เทคโนโลยีการสื่อสารที่เข้าไม่ถึงและข้อจำกัดของภาครัฐด้านทรัพยากร เป็นต้น โดยประเทศไทยมีพื้นที่สูง จำนวน 54.97 ล้านไร่ ครอบคลุม 4,205 กลุ่มบ้าน ในพื้นที่ 23 จังหวัด ได้แก่ 1) เชียงใหม่ 2) เชียงราย 3) ลำพูน 4) ลำปาง 5) แม่ฮ่องสอน 6) ตาก 7) แพร่ 8) น่าน 9) พะเยา 10) อุตรดิตถ์ 11) สุโขทัย 12) พิษณุโลก 13) กำแพงเพชร 14) พิจิตร 15) เพชรบูรณ์ 16) เลย 17) นครสวรรค์ 18) อุทัยธานี 19) สุพรรณบุรี 20) กาญจนบุรี 21) ราชบุรี 22) เพชรบุรี และ 23) ประจวบคีรีขันธ์ โดยบางจังหวัดของพื้นที่สูง อาทิ แม่ฮ่องสอน และ ตาก เป็นจังหวัดที่ติดอันดับจังหวัดยากจน 1 ใน 10 ของประเทศ มาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาพื้นที่ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่สูง โดย อววน. จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยแก้ปัญหาและรับมือความท้าทายในการพัฒนาพื้นที่สูง โดยมีประเด็นที่สำคัญ คือ ต้องมีกลไกการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในพื้นที่สูงให้มีเป้าหมายร่วมกัน โดยมีสถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัยเป็นกลไกขับเคลื่อนให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างประสิทธิผลมากขึ้นในการส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือด้วยการวิจัยและนวัตกรรม

วัตถุประสงค์

1. ศึกษานโยบาย แผน กลยุทธ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาที่สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย
2. จัดทำผังแนวความคิดการพัฒนา (Conceptual Plan) ด้านการวิจัยและนวัตกรรมเชิงพื้นที่
3. ส่งเสริมให้เกิดการใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย
4. จัดทำสมุดปกขาว “ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบูรณาการการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย”

ผลการดำเนินงาน

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบูรณาการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย
2. นำเสนอต่อคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนการวิจัยพื้นที่สูง เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2568 โดยที่ประชุมมีมติ ดังนี้
 - 2.1 เห็นชอบข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ
 - 2.2 มอบหมายให้ สอวช. และ สวพส. เชื่อมโยงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ กับแผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี (2567-2570)
 - 2.3 เห็นชอบการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการงานวิจัยบนพื้นที่สูง โดย สอวช. เป็นประธานและเลขานุการ
3. เผยแพร่และจัดพิมพ์สมุดปกขาว ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบูรณาการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย ครั้งที่ 2

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

การบูรณาการการขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูง

4. ระบบนิเวศส่งเสริมกลไก อววน. หนุน GHG Net Zero

4.1 กลไกนวัตกรรมเชิงระบบที่เชื่อมโยงและเปิดรับการสนับสนุนร่วมกันในลักษณะโครงการขนาดใหญ่ (Scaleup) ที่พยายามเปลี่ยนแปลงผู้ประกอบการไปสู่ Green Transition ทั้งห่วงโซ่อุปทาน

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

ระบบนิเวศนวัตกรรมและการเงินมีความสำคัญมากในการส่งเสริมระบบนวัตกรรมธุรกิจและช่วยผู้ประกอบการพัฒนาธุรกิจ Go Green นอกจากนี้ ยังคงมีความต้องการนวัตกรรมทางธุรกิจ เทคโนโลยี และเงินทุนสนับสนุนในแต่ละระบบนิเวศ ซึ่งต่างมีผู้เล่นที่สำคัญในแต่ละระบบ อย่างไรก็ตาม จุดเชื่อมโยงระหว่าง 3 ระบบนิเวศนี้ยังไม่ชัดเจนในมุมมองของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง (SME) ที่อาจจะยังไม่เห็นภาพรวมของการสนับสนุนธุรกิจภาพรวมของนโยบายส่งเสริมนวัตกรรม และไม่สามารถเข้าถึงการสนับสนุนการเงินเหล่านี้ได้อย่างครบถ้วน และอาจการได้รับการสนับสนุนเพียงด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอให้ผู้ประกอบการปรับใช้แนวคิด BCG และมุ่งสู่การปรับตัวและเปลี่ยนผ่านไปสู่ธุรกิจสีเขียว (Green Transition)

วัตถุประสงค์

กลไกนวัตกรรมเชิงระบบที่เชื่อมโยงและเปิดรับการสนับสนุนร่วมกันในลักษณะโครงการขนาดใหญ่ (Scaleup) ที่พยายามเปลี่ยนแปลงผู้ประกอบการไปสู่ Green Transition ทั้งห่วงโซ่อุปทาน

ผลการดำเนินงาน

จัดทำกลไกนวัตกรรมเชิงระบบที่เชื่อมโยงและเปิดรับการสนับสนุนร่วมกันในลักษณะโครงการขนาดใหญ่ (Scaleup) ที่พยายามเปลี่ยนแปลงผู้ประกอบการไปสู่ Green Transition ทั้งห่วงโซ่อุปทาน และสัมพันธ์เชิงลึกผู้ประกอบการที่ได้รับรางวัล BCG Awards จากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 9 บริษัท ในการศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงานตามแนวคิด Green Supply Chain และใช้เครื่องมือ Green Enterprise Indicator หรือ GEI เชื่อมโยงมาตรการและขับเคลื่อนระบบนิเวศเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านผู้ประกอบการและห่วงโซ่อุปทานสีเขียวจากข้อมูลผู้ประกอบการจริงและข้อมูลอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์หน่วยงานที่มีศักยภาพมาออกแบบการสร้างระบบนิเวศให้สมบูรณ์ที่เชื่อมโยงกับเครื่องมือ GEI และแนวทางการยกระดับการเชื่อมต่อเป็นห่วงโซ่อุปทานสีเขียว

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

การพัฒนา Green Enterprise Indicator (GEI) จะถูกใช้เป็นเครื่องมือเชื่อมโยงมาตรการและต่อยอดนำไปสู่การพัฒนากลไกขับเคลื่อนระบบนิเวศนวัตกรรม เพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและพัฒนาห่วงโซ่อุปทานสีเขียว จึงเป็นการเชื่อมโยงระบบนิเวศธุรกิจ นวัตกรรม และการเงินเข้าด้วยกัน เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการและกลุ่มผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมนั้น ไปพร้อมกันเป็นการพัฒนาเชิงระบบเพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินงานไปได้ด้วยนวัตกรรมและการได้รับโอกาสในการสนับสนุนทางการเงิน

4.2 ต้นแบบ Digital Platform เพื่อสนับสนุนการจัดการและสร้างมูลค่าขยะและของเสียในพื้นที่นำร่องเทศบาลเมืองสระบุรี

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

โครงการพัฒนาร่างต้นแบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการของเสียตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน มุ่งสู่แนวทางการขับเคลื่อนสระบุรีแซนด์บ็อกซ์ (Saraburi Sandbox) มุ่งเน้นการจัดการของเสียประเภทบรรจุภัณฑ์พลาสติกและขยะเศษอาหารตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อขับเคลื่อนการสร้างเมืองต้นแบบมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำให้เกิดการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตลอดจนองค์ความรู้ต่าง ๆ มาถ่ายทอดให้เป็นแนวทางการปฏิบัติอย่างง่ายให้กับประชาชน อีกทั้งเพื่อให้ประชาชนในเขตพื้นที่เมืองเกิดความตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของเมืองด้านการจัดการขยะประเภทบรรจุภัณฑ์พลาสติกและขยะเศษอาหารในพื้นที่นำร่องของจังหวัดสระบุรีจำนวน 1 แห่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำข้อมูลด้านการบริหารจัดการบรรจุภัณฑ์พลาสติกและเศษอาหารในต้นทาง การเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์พลาสติกและขยะเศษอาหารในรูปแบบดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีต่อการจัดการบรรจุภัณฑ์พลาสติกและขยะเศษอาหารและสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อให้เป็นรูปแบบการบริการจัดการขยะที่ต้นทางทั้งประเภทบรรจุภัณฑ์พลาสติกและขยะเศษอาหาร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อออกแบบและพัฒนาร่างต้นแบบ Digital Platform เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่นำร่องจังหวัดสระบุรี สู่แนวทางการขับเคลื่อน Saraburi Sandbox
2. เพื่อออกแบบแนวทางการเชื่อมต่อระหว่างตลาดเดียวโมเดลกับ Digital Platform และ Waste Flow ในพื้นที่สระบุรี เพื่อออกแบบนวัตกรรมจัดการของเสีย การสร้างมูลค่าของขยะ/ของเสีย ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนมุ่งสู่แนวทางการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ และหาแนวทางความเป็นไปได้ในการขยายผลในพื้นที่อื่น ๆ

ผลการดำเนินงาน

การพัฒนาต้นแบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการจัดการขยะประเภทบรรจุภัณฑ์พลาสติกและขยะเศษอาหาร ตั้งแต่การส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง การรวบรวมข้อมูลการจัดการขยะรายบุคคล การวิเคราะห์ปริมาณขยะและศักยภาพในการรีไซเคิล ไปจนถึงการคำนวณค่าการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการลดการเผาและฝังกลบขยะอินทรีย์ และพลาสติก นอกจากนี้ แพลตฟอร์มยังสามารถสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ขยะผ่านระบบแต้มสะสมหรือเครดิตคาร์บอน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านการใช้เทคโนโลยีที่เข้าถึงง่าย เช่น Line OA หรือแอปพลิเคชันเฉพาะทาง ต้นแบบดิจิทัลแพลตฟอร์มที่พัฒนาขึ้นสามารถรองรับข้อมูลการบริหารจัดการทั้งขยะรีไซเคิลและขยะอินทรีย์ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลและประมวลผลเป็นข้อมูลเชิงสถิติที่เชื่อมโยงไปยังระบบสารสนเทศส่วนกลาง การบูรณาการข้อมูลแบบเรียลไทม์จะเอื้อต่อการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นต้นแบบในการพัฒนาเมืองที่ยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียนและนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศ

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

เกิดต้นแบบ Digital Platform เพื่อสนับสนุนการจัดการและสร้างมูลค่าขยะและของเสียในพื้นที่นำร่องเทศบาลเมืองสระบุรี โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับโครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อพัฒนานวัตกรรมจัดการของเสียตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและพัฒนาแนวทางขับเคลื่อนสระบุรีแซนด์บ็อกซ์ (Saraburi Sandbox) ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2568

5. แพลตฟอร์มพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง

5.1 กลไกสนับสนุนสิทธิประโยชน์การพัฒนากำลังคนร่วมกับภาคการผลิตและบริการ ผ่านมาตรการและสิทธิประโยชน์สนับสนุนจากภาครัฐ

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและการแข่งขันในตลาดโลกที่ทวีความรุนแรง ส่งผลให้ประเทศไทยเผชิญความท้าทายสำคัญในการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สถานการณ์ปัจจุบันสะท้อนให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องระหว่างทักษะของแรงงานกับความต้องการของตลาด (Skills Mismatch) ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมายส่งผลกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยเหตุนี้ การพัฒนากลไกสนับสนุนสิทธิประโยชน์การพัฒนากำลังคนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากขึ้น ทั้งในด้านการฝึกอบรม การพัฒนาทักษะแรงงาน การวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง กลไกดังกล่าวยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ ช่วยลดช่องว่างระหว่างการศึกษากับการทำงาน อีกทั้งยังสนับสนุนการยกระดับศักยภาพของแรงงานไทยให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรม ผ่านการเสริมสร้างองค์ความรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผู้เชี่ยวชาญต่างชาติ ซึ่งจะช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จของการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและการบูรณาการจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนากำลังคนให้มีศักยภาพและความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงใน

อนาคต อันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน ดังนั้น การจัดทำกลไกสนับสนุนสิทธิประโยชน์ การพัฒนากำลังคนถือเป็นมาตรการสำคัญในการเร่งรัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และการแข่งขันในระดับโลก ผ่านการสร้างแรงจูงใจและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. ขับเคลื่อนการปฏิรูปอุดมศึกษาสู่มาตรฐานระดับโลก โดยเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูป การอุดมศึกษาของประเทศ ผลักดันสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลก และส่งเสริมการปรับตัวของ สถาบันอุดมศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
2. ยกระดับการพัฒนากำลังคนและนวัตกรรม โดยการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม และพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของ อุตสาหกรรม
3. สร้างความร่วมมือและพัฒนาระบบการศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและ ภาคอุตสาหกรรม พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้ทันสมัย และปรับปรุงระบบการบริหารจัดการการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

1. ปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับรองความร่วมมือโครงการ Work-integrated Learning หรือ WiL โดยประกาศใช้ ณ วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2568
2. สถานประกอบการได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ โครงการ WiL ในปี 2568 จำนวน 2 แห่ง ดังนี้
 - 2.1 บริษัท ทีเอ็มพีซีซี จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัท EMS (ผู้ให้บริการโซลูชันการผลิตอิเล็กทรอนิกส์) สัญชาติ ไทย ที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี ในอุตสาหกรรม มีนักศึกษา ระดับ ปวส. จำนวน 40 คน ระดับ ปริญญาตรี จำนวน 8 คน ระดับ ปริญญาโท จำนวน 2 คน (รุ่นที่ 1)
 - 2.2 บริษัท สหไทยการพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ให้บริการด้านอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์และ บรรจุภัณฑ์ มีนักศึกษา ระดับ ปวส. จำนวน 20 คน (รุ่นที่ 1)

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

1. นำส่งประกาศ สอวช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับรองความร่วมมือโครงการ Work-integrated Learning หรือ WiL ให้กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เพื่อนำไปใช้เป็นเกณฑ์สำหรับการพิจารณาส่งเสริมสิทธิประโยชน์ต่อไป
2. เกิดการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยการเพิ่มผลิตภาพแรงงานในภาคการผลิตและบริการ สร้าง นวัตกรรมและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงเพิ่มมูลค่าการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย
3. เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืน โดยสร้างกำลังคนที่มีทักษะตรงตามความต้องการของตลาด พัฒนา ระบบการศึกษาที่เชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาทักษะใหม่
4. การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ สร้าง เครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ และดึงดูดผู้เชี่ยวชาญ และนักลงทุนจากต่างประเทศ

5.2 ข้อเสนอโครงการทุนการศึกษาเพื่อขยายโอกาสและพัฒนาประเทศ (Outstanding Development Opportunity Scholarship หรือ ODOS)

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

การพัฒนากำลังคนที่มีศักยภาพสูงในสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อย่างไรก็ตามการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาในสาขาเหล่านี้ยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีศักยภาพแต่ขาดแคลนทรัพยากร ทำให้ประเทศสูญเสียโอกาสในการพัฒนาแรงงานคุณภาพที่สามารถตอบโจทย์อุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ เช่น ยานยนต์แห่งอนาคต ดิจิทัล บริการทางการแพทย์ และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สอวช. จึงจัดทำข้อเสนอโครงการทุนการศึกษาเพื่อขยายโอกาสและพัฒนาประเทศ (ODOS) เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาตรีด้าน STEM ในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวง อว. และออกแบบแนวทางการคัดเลือกนักเรียนเข้าร่วมโครงการให้สอดคล้องกับระบบการคัดเลือกกลางบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (TCAS) โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

วัตถุประสงค์

1. กำหนดแนวทางการพิจารณาหลักสูตรและการจัดสรรทุน ODOS ให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ และระบบการรับเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. ออกแบบกระบวนการคัดเลือกนักเรียนทุนที่มีศักยภาพแต่ขาดแคลนโอกาส ให้สามารถเข้าถึงการศึกษาด้าน STEM ในหลักสูตรที่มีคุณภาพ
3. ส่งเสริมการพัฒนากำลังคนที่ตรงกับความต้องการของประเทศ โดยสนับสนุนให้นักเรียนทุนสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับมาสร้างประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมของไทย

ผลการดำเนินงาน

1. นำเสนอการศึกษาและจัดทำกำหนดค่านิยมของสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมและคณิตศาสตร์ (STEM) และสาขาที่เกี่ยวข้อง ภายใต้โครงการทุนการศึกษาเพื่อขยายโอกาสและพัฒนาประเทศ (ทุน ODOS) ในการประชุมคณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนดสาขาวิชาและแนวทางการทำงานสำหรับผู้รับทุนโครงการทุนการศึกษาเพื่อขยายโอกาสและพัฒนาประเทศ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2568
2. ส่งมอบรายการสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ (STEM) พร้อมรายละเอียดของหลักสูตร คณะ มหาวิทยาลัยและวิทยาเขต ที่ผ่านการหารือร่วมกันกับที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสาขาเข้าสู่ระบบคัดเลือกกลางบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (Thai University Central Admission System หรือ CAS) และสำนักปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เพื่อเชื่อมโยงกับสถาบันอุดมศึกษาในการคัดเลือกนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าร่วมการได้รับทุนสนับสนุนดังกล่าว

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

1. เกิดระบบการจัดสรรทุนที่มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ โดยเชื่อมโยงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและระบบการรับเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีศักยภาพในสาขา STEM โดยเฉพาะกลุ่มที่ขาดแคลนทรัพยากร ทำให้เกิดการกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

3. เพิ่มจำนวนกำลังคนทักษะสูงในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ของประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานนวัตกรรมและเทคโนโลยีได้อย่างยั่งยืน

5.3 ข้อเสนอการขยายระยะเวลามาตรการ Thailand Plus Package

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

มติที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ (กรม.เศรษฐกิจ) ครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ.2562 เห็นชอบแพ็คเกจเร่งรัดการลงทุนและรองรับการย้ายฐานการผลิตสืบเนื่องจากผลกระทบของสงครามการค้า หรือ มาตรการ Thailand Plus Package โดย สอวช. มีบทบาทในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการพัฒนาทักษะของบุคลากรภายในประเทศ และการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจ้างงานบุคลากรทักษะสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ (Science, Technology, Engineering, Mathematics หรือ STEM) ดังนี้

1) มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการจ้างบุคลากรที่มีทักษะสูง

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 777) พ.ศ.2566 กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล สำหรับเงินได้เป็นจำนวนร้อยละห้าสิบ (1.5 เท่า) ของรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นเงินเดือนให้แก่การจ้างงานลูกจ้างที่มีทักษะสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ ตามสัญญาจ้างแรงงานในระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2566 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2568 สำหรับรายจ่ายที่ได้จ่ายไปตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2566 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2568

2) มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะสูง

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 778) พ.ศ.2566 กำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล สำหรับเงินได้เป็นจำนวนร้อยละหนึ่งร้อยห้าสิบ (2.5 เท่า) ของรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งลูกจ้างเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือค่าใช้จ่าในการฝึกอบรมลูกจ้างในหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่กำหนด สำหรับรายจ่ายที่ได้จ่ายไปตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2566 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2568

โดย สอวช. เป็นหน่วยงานรับรองหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรและรับรองการจ้างแรงงานลูกจ้างที่มีทักษะสูงด้าน STEM ตั้งแต่การกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สอดคล้องตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร การออกแบบกระบวนการพิจารณาที่มีประสิทธิภาพ ไปจนถึงดำเนินการพิจารณารับรอง ตลอดระยะเวลาที่มีผลทางกฎหมายถึงปี พ.ศ. 2568 และตาม พรบ. สภานโยบายฯ มาตรา 21 สอวช. มีภารกิจจัดทำมาตรการส่งเสริม สนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคน ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศได้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

เพื่อขอขยายระยะเวลาของมาตรการ Thailand Plus Package ต่อกรมสรรพากร

ผลการดำเนินงาน

สอวช. ท้ารับกับกรมสรรพากร เรื่อง การขยายมาตรการภาษีเพื่อรองรับการย้ายฐานการผลิตของนักลงทุนต่างชาติ (Thailand Plus Package) และจะออกประกาศในลำดับถัดไป

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

1. กรมสรรพากรเสนอการขยายระยะเวลาของมาตรการ Thailand Plus Package ต่อ คณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจ (กรม. เศรษฐกิจ)
1. การดำเนินงานในปี พ.ศ. 2568 สร้างรายได้จากการจ้างงานใหม่สำหรับตำแหน่งงานด้าน STEM โดยประมาณ การรายได้รวม 4,084 ล้านบาทต่อปี (คำนวณจากค่าเฉลี่ยเงินเดือนของอุตสาหกรรมเป้าหมาย x จำนวนลูกจ้าง ที่มีการรับรองในแต่ละอุตสาหกรรม)
2. เกิดการพัฒนาทักษะบุคลากรผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรที่ผ่านการรับรองตามมาตรการ Thailand Plus Package จำนวน 112,634 ราย

6. University Transformation

6.1 ต้นแบบหลักสูตรผ่านกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

ระบบและกลไกการผลิตกำลังคนสมรรถนะสูงที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ นับเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายจากนักลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ ทั้งนี้การเชื่อมโยงที่เข้มแข็งระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคผู้ประกอบการเพื่อส่งต่อข้อมูลความต้องการจากภาคผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนการร่วมออกแบบและพัฒนาหลักสูตรจัดการศึกษาร่วมกัน (Co-creation) จะนำไปสู่การผลิตบัณฑิตสมรรถนะสูงซึ่งมีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและดึงดูดการลงทุนได้ กระทรวง อว. ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตกำลังคนสมรรถนะสูงเข้าสู่ตลาดแรงงานได้มีการจัดทำนโยบาย มาตรการ และกลไกสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2567 สอวช. และ สป.อว. ได้ร่วมกันพัฒนากลไกรองรับการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนานวัตกรรมการอุดมศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การพลิกโฉมของระบบการอุดมศึกษาให้สามารถผลิตและพัฒนาากำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุคใหม่มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สอวช. และ สป.อว. ยังได้ร่วมกันริเริ่มพัฒนากลไกการผลิตและพัฒนาากำลังคนสมรรถนะสูงในสาขาที่เป็นความต้องการเร่งด่วนของประเทศ (Top-down Approach) เพื่อสร้างต้นแบบกลไกการผลิตและพัฒนาากำลังคนสมรรถนะสูงสำหรับขยายผลต่อไป โดยได้ริเริ่มในอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง (Semiconductor and Advanced Electronics) เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตสูงในปัจจุบัน อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลให้ความต้องการชิป (Chip) ซึ่งเปรียบเสมือนน้ำมันสมองของอุปกรณ์อัจฉริยะเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ฯ จึงสามารถช่วยยกระดับและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศเปรียบเสมือนเครื่องยนต์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุดใหม่ (New Engine) โดยการออกแบบกลไกดังกล่าวมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสถานประกอบการและเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเพื่อจัดทำสมรรถนะกลาง รวบรวมความเชี่ยวชาญร่วมกัน ออกแบบและแบ่งปันทรัพยากรในการจัดการศึกษาร่วมกัน ทำให้เกิดต้นแบบกลไกการผลิตและพัฒนา กำลังคนสมรรถนะสูงด้านเซมิคอนดักเตอร์ฯ ที่เป็นความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสถานประกอบการ เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานภาครัฐ และได้ริเริ่มโปรแกรมสหกิจศึกษารูปแบบพิเศษ (Coop+) เพื่อตอบสนองความต้องการในระยะสั้น (เร่งด่วน) โดยความร่วมมือจาก 3 ภาคส่วน คือ ภาครัฐ (สป.อว. และ สอวช.) เครือข่ายสถานประกอบการ และเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา และจากการถอดบทเรียนการพัฒนาต้นแบบกลไกการผลิตและพัฒนา กำลังคน

สมรรถนะสูงด้านเซมิคอนดักเตอร์ฯ ในปี พ.ศ. 2565-2567 ที่ผ่านมา สอวช. ในฐานะหน่วยงานนโยบายที่มีหน้าที่ในการกำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนากำลังคนของประเทศผ่านการทดลองนโยบายและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จึงเห็นถึงความสำคัญในการนำต้นแบบกลไกการผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงด้านเซมิคอนดักเตอร์ฯ ที่ได้พัฒนาขึ้นมาดำเนินการต่อยอดการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2568 เพื่อพัฒนาต้นแบบหลักสูตรการเรียนการสอนผ่านกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) ในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีแนวโน้มจะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ผ่านการเชื่อมโยงด้านสิทธิประโยชน์กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) หรืออุตสาหกรรมที่อยู่ในกลุ่มที่มีศักยภาพในการเติบโตของประเทศ เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมภายในประเทศ และดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นการพัฒนาความร่วมมือด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงระหว่างเครือข่ายสถานประกอบการ (Enterprise Consortium) และเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา (University Consortium) เพื่อการแบ่งปันทรัพยากร บุคลากร และโครงสร้างพื้นฐานระหว่างกัน

วัตถุประสงค์

จัดทำต้นแบบหลักสูตรผ่านกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) ซึ่งเป็นการพัฒนาร่วมกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ อาทิ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง อุตสาหกรรมดิจิทัล อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ และอุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคต เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมภายในประเทศและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

ผลการดำเนินงาน

นำเสนอการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล (ภายใต้คณะกรรมการการอุดมศึกษา) ครั้งที่ 9/2568 เมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2568 ดังนี้

- ความก้าวหน้าการดำเนินงานโปรแกรมการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและเครือข่ายสถานประกอบการ อาทิ หลักสูตรกลางผ่านกลไก Higher Education Sandbox ระดับ ป.ตรี สาขาวิศวกรรมเซมิคอนดักเตอร์ การจัดตั้ง National Semiconductor Training Centers
- เสนอข้อเสนอโครงการริเริ่ม (Initiatives) ด้านการพัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงของประเทศ โดยมีเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน โดยที่ประชุมมีมติรับทราบผลการดำเนินงานและเห็นชอบต่อข้อเสนอโครงการริเริ่ม (Initiatives) ด้านการพัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมฯ และให้นำเสนอต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาต่อไป

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

1. ต้นแบบหลักสูตร Higher Education Sandbox ในสาขาวิศวกรรมเซมิคอนดักเตอร์ โดยเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาคสถานประกอบการและภาคสถาบันอุดมศึกษา และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องด้านการส่งเสริมนวัตกรรมอุดมศึกษา
2. ข้อเสนอโครงการริเริ่ม (Initiatives) ด้านการพัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ฯ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล (ภายใต้คณะกรรมการการอุดมศึกษา)
3. นำส่งข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการสนับสนุนและส่งเสริมระบบอุดมศึกษาไปที่ สป.อว. เพื่อเสริมศักยภาพให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถขับเคลื่อนและขยายผลการดำเนินงานด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

6.2 การขยายเครือข่ายและต่อยอดระบบสนับสนุนการพัฒนากำลังสมรรถนะสูง

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

การต่อยอด STEMPlus Platform เพื่อพัฒนาระบบสนับสนุนการพัฒนากำลังคนอย่างมีประสิทธิภาพ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานรัฐ และภาคอุตสาหกรรมสามารถเข้าถึงและใช้บริการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างเต็มรูปแบบ แพลตฟอร์มนี้ถูกออกแบบให้เป็นเครื่องมือที่ทันสมัย ใช้งานสะดวก และเป็นแหล่งอ้างอิงที่สำคัญสำหรับข้อมูลและแนวทางในการพัฒนากำลังคน การสนับสนุนในรูปแบบนี้ช่วยให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นไปอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงข้อมูลและบริการที่สำคัญต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทั้งยังดำเนินการควบคู่ไปกับการสร้างการรับรู้ถึงประโยชน์ของ STEMPlus Platform ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงและการประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลจาก STEMPlus Platform สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบายพัฒนาทักษะที่ตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมเร่งด่วนในปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตได้อย่างแม่นยำ ช่วยให้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสม ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและความท้าทายของสังคมยุคดิจิทัลได้ดี อีกทั้ง STEMPlus Platform ยังส่งเสริมให้เกิดการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันในการวางแผนและพัฒนาบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาระบบ STEMPlus Platform ให้สามารถรองรับการบริการด้านการพัฒนากำลังคนได้อย่างเต็มรูปแบบและมีประสิทธิภาพ
2. เป็นแหล่งข้อมูลในการพัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน นำไปสู่การกำหนดนโยบายพัฒนาทักษะที่ตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรม
3. สร้างการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้ STEMPlus Platform และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงและประยุกต์ใช้ข้อมูลด้านการพัฒนาบุคลากร
4. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา

ผลการดำเนินงาน

1. นำเสนอทักษะที่พึงประสงค์และระดับความเชี่ยวชาญของทักษะด้านอาหารแห่งอนาคต 3 สาขาทักษะอาชีพ ประกอบด้วย สาขานักกำหนดอาหาร (Dietitian) สาขานักโภชนาการเพื่อการออกแบบนวัตกรรมอาหาร (Nutrinovator) สาขาผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและสร้างสรรค์อาหาร (Food Innovator) ในที่ประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2568
2. นำเสนอทักษะที่พึงประสงค์และระดับความเชี่ยวชาญของทักษะด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน 2 สาขาทักษะอาชีพ ประกอบด้วย ทักษะของผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาความยั่งยืน (Sustainability Development Specialist) และทักษะของผู้เชี่ยวชาญด้านคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint Specialist) เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2568
3. จัดการประชุมระดมสมอง เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2568 ในทักษะที่พึงประสงค์และระดับความเชี่ยวชาญของทักษะด้านดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ 4 สาขาทักษะอาชีพ ประกอบด้วย สาขาวิศวกรข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Engineer) สาขาวิศวกรปัญญาประดิษฐ์ (AI Engineer) สาขาผู้เชี่ยวชาญปัญญาประดิษฐ์ (AI Specialist) และด้านนักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Scientist)

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

1. เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้บุคลากรมีทักษะตรงตามที่ต้องการ
2. หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ข้อมูลจากแพลตฟอร์มในการกำหนดนโยบายและพัฒนาทักษะที่ตอบโจทย์อุตสาหกรรมในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างแม่นยำ
3. เกิดความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา ช่วยให้การพัฒนากำลังคนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมีความมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว

7. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

7.1 ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนอุดมศึกษา 4 ฉบับ

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องรวม 4 ฉบับ

หน้า ๘
ฉบับ ๑๑๒๒ ๑๑๔ ก
ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๘

พระราชบัญญัติ
การอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๘

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
ไว้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘
ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

- ✓ ร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568
- ✓ ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568
- ✓ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568
- ✓ ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568

*สอวช. ร่วมกับ สป.อว. สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนและจัดทำกฎหมายรองรับการทำงานของกองทุน

หลักการและวัตถุประสงค์

จัดตั้ง “กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา” ใน สป.อว. มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาตามความต้องการของประเทศ พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมร่วมกับนักวิชาการ สถาบันวิชาการ และองค์กรชั้นนำของโลก ส่งเสริมการเชื่อมโยงการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมกับสถานประกอบการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

24 มีนาคม 2568 ประกาศราชกิจจานุเบกษา ให้พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องรวม 4 ฉบับ มีผลใช้บังคับวันที่ 25 มีนาคม 2568

- การประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อ 7 พ.ค. 2567 เห็นชอบร่าง พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง “กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา” ตามที่ อว. เสนอ โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สศก.) ตรวจสอบพิจารณาแล้ว 4 ฉบับ
- สภาผู้แทนราษฎร (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่ 1) รับหลักการวาระ 1 และตั้ง กมธ.วิสามัญพิจารณา ร่าง พ.ร.บ.
- 9 ต.ค. 2567 สภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบวาระ 2 และ วาระ 3
- วุฒิสภา รับหลักการ และตั้ง กมธ. พิจารณาร่าง พ.ร.บ.
- 16 ธ.ค. 2567 ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

ภาพที่ 3 การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา และ พรบ.การอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องรวม 4 ฉบับ

ที่มา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 มาตรา 258 จ. ด้านการศึกษา (4) ของหมวด 16 บัญญัติให้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมาย

วัตถุประสงค์

กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่จัดสรรเงินกองทุนและกำกับติดตามการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและส่งเสริมการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความต้องการของประเทศ

จัดระบบบริหารและจัดการทุนด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ และ (ร่าง) ข้อเสนอรูปแบบการแยกหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านออกจาก สอวช. และเห็นชอบการติดตามประเมินผล

2. สภานโยบายในการประชุม ครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2562 ประชุมในฐานะรักษาการ กอวช. ตามบทเฉพาะกาล พ.ร.บ. สภานโยบาย 2562 มีมติเห็นชอบร่างข้อบังคับ กอวช. ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน และประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 จัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน 3 หน่วย ภายใต้ สอวช. ได้แก่ บพข. บพท. และ บพค. และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร บพข. บพท. และ บพค.

3. สภานโยบายในการประชุม ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2564 (ดร.วิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) มีมติเห็นชอบข้อเสนอการจัดระบบบริหารและจัดการทุนด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ และ (ร่าง) ข้อเสนอรูปแบบการแยกหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านออกจาก สอวช. และเห็นชอบการติดตามประเมินผล ให้แยกหน่วยบริหารและจัดการทุนออกจาก สอวช. ไปเป็นองค์การมหาชน ใช้ชื่อว่า สำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) หรือ รวพ. และมอบหมาย สอวช. จัดทำพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเป็นองค์การมหาชน เพื่อเสนอ กพม. และคณะรัฐมนตรีต่อไป และรายงานสภานโยบายทราบ

4. หน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน 3 หน่วย ภายใต้ สอวช. ได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2562 สอวช. จึงเห็นสมควรพัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยบริหารและจัดการทุนทั้ง 3 หน่วยภายใต้ สอวช. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยและบริหารและจัดการทุน

วัตถุประสงค์

1. แก้ไขเพิ่มเติมการกำกับดูแล การบริหารงาน และเพิ่มเติมหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการขับเคลื่อนวาระสำคัญของชาติ

2. กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรมของหน่วยบริหารและจัดการทุนที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ สอวช.

ผลการดำเนินงาน

1. ข้อบังคับ กอวช. ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 ลงนาม เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2568
2. ระเบียบ กอวช. ว่าด้วยการจัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2568 ลงนาม เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2568

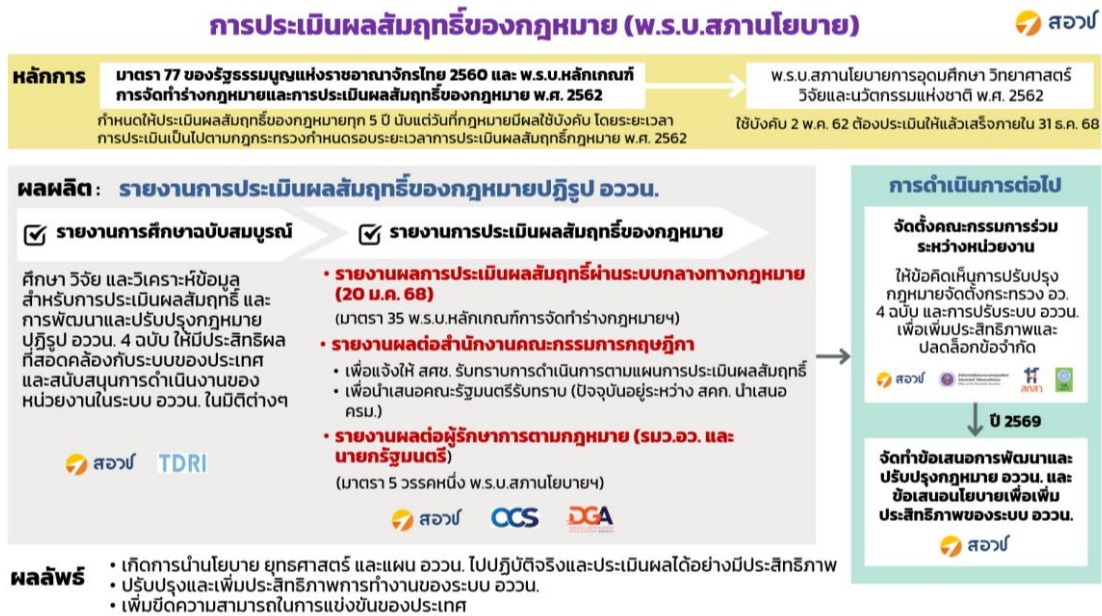
ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

ขับเคลื่อนการปฏิรูประบบ อววน. ตามนโยบายของรัฐบาล ตามที่สภานโยบายมอบหมาย

7.3 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ภาพที่ 5 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย (พ.ร.บ.สถานโยธยา)

ที่มา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 มาตรา 77 และ พ.ร.บ.หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายฯ พ.ศ. 2562 มาตรา 5 กำหนดให้ รัฐและหน่วยงานของรัฐจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว ให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

วัตถุประสงค์

1. ทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด
2. พัฒนาและปรับปรุงกฎหมายปฏิรูป อววน. เพื่อแก้ไขอุปสรรคหรือข้อจำกัดในทางปฏิบัติให้สามารถนำกฎหมายไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ผลการดำเนินงาน

1. รวบรวมข้อมูลและจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของ พ.ร.บ.สถานโยธยาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562
2. จัดทำรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ พ.ร.บ.สถานโยธยา ในระบบกลางทางกฎหมาย เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2568 โดยรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และรายงานผลต่อ รทว.อว. และนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ
3. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการพัฒนากฎหมายปฏิรูป อววน. และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย แล้วเสร็จ และนำเสนอให้แก่ สอวช. ครบถ้วน เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2568

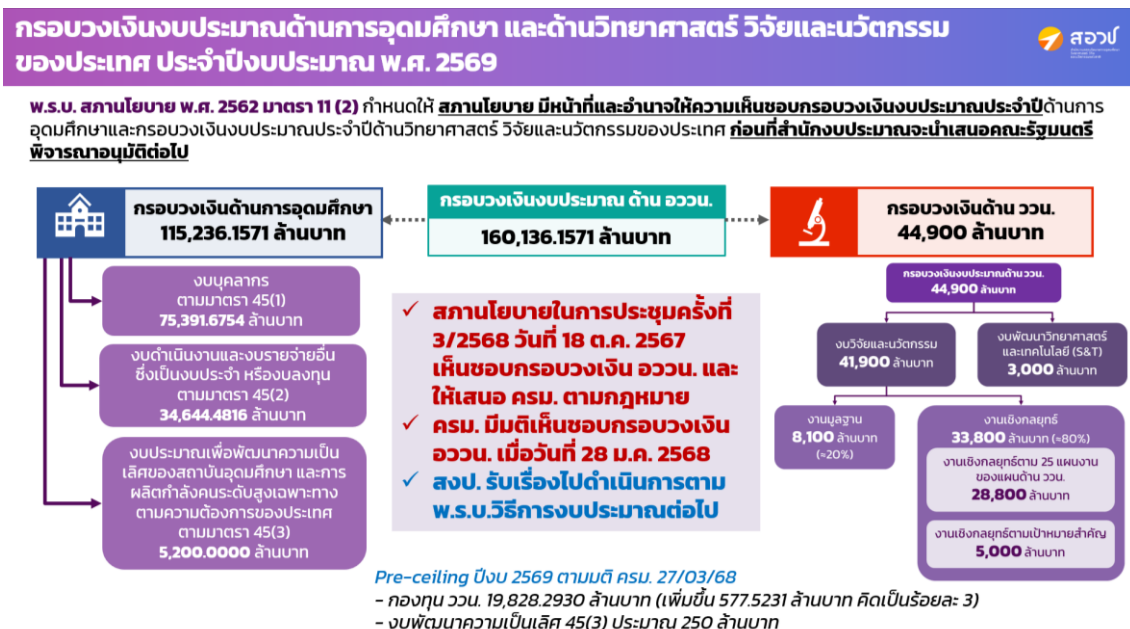
ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

1. เพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและนวัตกรรม และการแข่งขันกับนานาชาติ โดยสามารถนำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน อววน. ไปปฏิบัติจริงและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผลิตและพัฒนากำลังคนทักษะสูงด้าน อววน.
3. ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนและเกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานในระบบ อววน.
4. สร้างความเข้มแข็งแก่ระบบเศรษฐกิจและมีกฎเกณฑ์ที่เอื้อต่อการลงทุนและส่งเสริมการนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์ในวงกว้าง

7.4 กรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และด้าน ววน. และระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณที่มุ่ง ผลสัมฤทธิ์ ปีงบประมาณ 2569

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ภาพที่ 6 กรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ที่มา

พระราชบัญญัติสถาบันนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดไว้ดังนี้

- 1) มาตรา 11 (2) กำหนดให้สถาบันนโยบายพิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการ อุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ก่อนที่สำนักงบประมาณจะนำเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเสนอระบบการจัดสรรและบริหาร งบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินดังกล่าว ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนด้านการ อุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ตามมาตรา 11 (1) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

2) มาตรา 22 (3) กำหนดให้ สอวช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอความเห็นต่อสภานโยบายเกี่ยวกับกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ รวมทั้งระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้าน ววน. ของประเทศ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผลการดำเนินงาน

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติเสนอ สำหรับกรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 115,236,157,100 บาท และกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 44,900,000,000 บาท นั้น สำนักงานงบประมาณจะพิจารณาตามประมาณการรายรับและฐานะการคลังของประเทศ โดยคำนึงถึงภารกิจและความจำเป็นในการดำเนินการให้สอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และนโยบายสำคัญของรัฐบาล ตลอดจนความพร้อม ความครอบคลุมของแหล่งเงิน ศักยภาพและความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ รายงานผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ผ่านมา การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ความเป็นธรรมทางสังคม และนโยบายรัฐบาล รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยผ่านกลไกของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ ตามนัยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ต่อไป ตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ

ทั้งนี้ ให้สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการคลังและกระทรวงพลังงาน และข้อเสนอแนะของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย เช่น

กระทรวงการคลัง เห็นควรให้ความสำคัญกับการควบคุม และกำกับดูแลการดำเนินการดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งควรติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จอย่างยั่งยืน

กระทรวงพลังงาน เห็นควรเพิ่มเติม “กระทรวงพลังงาน” ในภาคีเครือข่ายความร่วมมือทั้งในหน่วยงานระดับนโยบาย และหน่วยงานขับเคลื่อนและขยายผล ซึ่งมีบทบาทสำคัญที่จะสามารถผลักดันด้านนโยบาย มาตรการจูงใจในการพัฒนาเทคโนโลยีด้านพลังงานสะอาด พลังงานหมุนเวียน พลังงานชีวภาพ และในส่วนของประโยชน์และผลกระทบจากกรอบวงเงินดังกล่าวจะสามารถสร้างกำลังคนทักษะสูงในอุตสาหกรรมใหม่ในด้านต่าง ๆ รวมถึงยานยนต์ไฟฟ้า ไม่น้อยกว่า 20,000 คน การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนมุ่งสู่เป้าหมาย Carbon Neutrality ซึ่งสอดคล้องกับทิศทาง การเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานไปสู่พลังงานสะอาด (Energy Transition)

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

1. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

2. หน่วยงานในระบบ อววน. สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและคล่องตัวภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ที่สามารถอ้างอิงได้และดำเนินการได้อย่างถูกต้อง

3. ขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่รัฐบาลและสถานนโยบายได้วางกรอบและทิศทางการพัฒนาไว้ในมิติต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจนวัตกรรม เศรษฐกิจฐานราก สังคมและสิ่งแวดล้อม การพลิกโฉมการอุดมศึกษาและพัฒนากำลังคน และการปฏิรูประบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น

7.5 การเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านการเกษตร

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดให้ สอวช. มีหน้าที่ประสานงานให้มีการจัดทำบูรณาการ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลมาตรฐาน การอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อใช้ประโยชน์ ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย ทิศทาง และการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา การอุดมศึกษา และการวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนเปิดเผยข้อมูลและผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ต่อสาธารณชน

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำข้อเสนอการเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านการเกษตร ด้วยการประสานให้เกิดการบูรณาการและ เชื่อมโยงฐานข้อมูลต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกกระทรวง อว.

ผลการดำเนินงาน

รับข้อมูลจากหน่วยงานส่วนได้ส่วนเสียในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อจัดทำกรเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านการเกษตร และเสนอต่อคณะกรรมการกำกับนโยบายข้อมูลการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมี ปลัดกระทรวง อว. เป็นประธาน

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

เกิดการบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านการเกษตร ผ่านโครงการนำร่อง

7.6 ความร่วมมือกับองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ในฐานะสมาชิก (Participant) ของคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (CSTP)

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

สอวช. ในฐานะผู้แทนไทยในคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (The Committee for Scientific and Technological Policy: CSTP) ภายใต้องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Cooperation and Development: OECD) ได้มีความร่วมมือกับ OECD เกี่ยวกับนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในมิติต่าง ๆ อาทิ การจัดทำข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ในแบบสำรวจ European Commission - OECD Science, Technology and Innovation Policies (STIP) Survey 2025 การเข้าร่วม ขับเคลื่อนโครงการ Thailand – OECD Country Programme ซึ่งเป็นโครงการที่รัฐบาลไทยทำความร่วมมือ กับ OECD ใน

ระยะเวลา 3 ปี โดยแบ่งเป็น ระยะที่ 1 (2562 – 2564) และระยะที่ 2 (2566 - 2568) โดยระยะที่ 2 โครงการที่ สอวช. ได้ร่วมดำเนินโครงการการสนับสนุนเชิงยุทธศาสตร์ด้าน วทน. เพื่อความเป็นกลางทางคาร์บอนและการเปลี่ยนผ่านของประเทศไทย การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนภารกิจเข้าเป็นสมาชิก OECD ตามแผนการขับเคลื่อนการเข้าเป็นสมาชิก OECD (OECD Accession) ของประเทศไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านนโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อววน.) ร่วมกับเครือข่ายในต่างประเทศ

ผลการดำเนินงาน

1. การดำเนินงานในฐานะหน่วยงานกลางในการรวบรวมข้อมูลด้าน วทน. เพื่อจัดทำ Science, Technology and Innovation Policies (STIP) Survey 2025 ของไทย ซึ่งทาง OECD ร่วมกับสหภาพยุโรปจัดทำแพลตฟอร์ม ED-OECD STIP Compass (<https://stip.oecd.org/stip/>) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลนโยบาย วทน. จากประเทศต่าง ๆ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ 2 ปี และเผยแพร่เป็นข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยข้อมูลจากแบบสำรวจจะถูกนำไปใช้ประกอบการจัดทำรายงานด้านต่าง ๆ ของ OECD อาทิ รายงานการวิเคราะห์แนวโน้มการพัฒนา วทน. (STI Outlook) ทั้งนี้ OECD มีแผนจะจัดงานเปิดตัว STIP Compass 2025 อย่างเป็นทางการในเดือนตุลาคม 2568 (<https://stip.oecd.org/stip/interactive-dashboards/countries/Thailand>)

2. การดำเนินโครงการการสนับสนุนเชิงยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) เพื่อความเป็นกลางทางคาร์บอนและการเปลี่ยนผ่านของประเทศไทย โดย สอวช. ร่วมทำงานกับทีมวิจัยฝ่ายเลขานุการของ CSTP ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลสถานภาพระบบนิเวศและเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมพลังงาน (ไฟฟ้า) อุตสาหกรรมขนส่ง (ถนน) และภาคเกษตรกรรมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย และได้นำ Self-assessment ดังกล่าว วิเคราะห์และวางแผนในการดำเนินการ คือ การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องออนไลน์ ช่วงเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม พ.ศ. 2567 และการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ระหว่างวันที่ 21 – 23 มกราคม พ.ศ. 2568 ที่กรุงเทพฯ และ 20 – 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมจากหลายหน่วยงาน ทั้งหน่วยงานภาคเอกชน มหาวิทยาลัย รวมถึงหน่วยงานด้านวิจัยและเทคโนโลยี โดยทีมวิจัยอยู่ระหว่างการสังเคราะห์ข้อมูล และประเด็นท้าทายของแต่ละภาคส่วน เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้าน วทน. ในแต่ละภาคอุตสาหกรรม

3. การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนภารกิจเข้าเป็นสมาชิก OECD ตามแผนการขับเคลื่อนการเข้าเป็นสมาชิก OECD (OECD Accession) ของประเทศไทย โดย สอวช. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับ สป.อว. ดำเนินการร่วมกับ CSTP โดยในปี 2568 ประเทศไทยมีเป้าหมายที่จะจัดทำร่างบันทึกข้อตกลงเบื้องต้น (Initial Memorandum: IM) ของประเทศสำหรับเสนอ OECD โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พัฒนาระบบกลาง (<https://th2oecd.ocs.go.th/>) เพื่อตรวจสอบผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกฎหมายไทยและตราสารของ OECD เพื่อให้หน่วยงานของไทย (แบ่งเป็นหน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) ตรวจสอบผลการวิเคราะห์และเพิ่มเติมข้อมูลนโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับตราสารในระบบดังกล่าว นอกจากนี้ สอวช. ได้แต่งตั้งคณะทำงานสนับสนุนการจัดทำร่าง IM ประกอบการเข้าเป็นสมาชิก OECD เพื่อบูรณาการการทำงาน และได้มีการจัดประชุมคณะทำงานฯ จำนวน 3 ครั้ง คือ 1) วันที่ 18 ก.ค. พ.ศ. 2568หารือแนวทางการตรวจสอบตราสาร ซึ่ง สอวช. ต้องตรวจสอบและเพิ่มเติมข้อมูลนโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ทั้งสิ้น 10 ตราสาร 2) วันที่ 7 ส.ค. พ.ศ. 2568 ติดตามการดำเนินงานและรับฟังข้อเสนอแนะ และ 3) วันที่ 27 ส.ค. พ.ศ. 2568 ร่วมกันพิจารณาตรวจทานข้อมูล และยืนยันนำส่งผู้เกี่ยวข้อง

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

มีข้อมูลเชิงลึกที่ทันสมัยและครอบคลุม เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานภาครัฐได้รับประโยชน์จากการนำองค์ความรู้ นโยบาย และแนวปฏิบัติที่ดีจาก OECD มาปรับใช้กับบริบทของไทย เป็นการพัฒนาทักษะและศักยภาพของบุคลากร และช่วยสนับสนุนการดำเนินการกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7.7 การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

ความร่วมมือระหว่างประเทศที่นำไปสู่การผนึกกำลังความเชี่ยวชาญแบบไร้พรมแดน มีความสำคัญในฐานะปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจนวัตกรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกใหม่ และความท้าทายรูปแบบต่าง ๆ ในอนาคต ดังนั้น เพื่อเพิ่มศักยภาพของประเทศไทย และส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในเวทีนานาชาติ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระดับพหุภาคี จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศด้าน อววน. ของประเทศ เพื่อให้การประสานความร่วมมือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างให้ประเทศมีบทบาทความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ ทั้งการขับเคลื่อนความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศต่าง ๆ ตามพันธกิจ และสานสร้างความสัมพันธ์ด้านนโยบาย อววน. กับประเทศยุทธศาสตร์

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในระดับพหุภาคีและทวิภาคี

ผลการดำเนินงาน

1. การดำเนินการความร่วมมือในกรอบ UNESCO สอวช. ได้จัดทำข้อมูลโครงการแพลตฟอร์มนวัตกรรมนโยบายเพื่ออนาคตไทย (Policy Innovation Platform for the Better Future: PIP) และกลไกพัฒนานโยบายและข้อริเริ่มใหม่ (Thailand Higher Education and Innovation Policy Accelerator: THIPA) ให้เป็นตัวอย่างโครงการริเริ่มที่สร้างผลกระทบและแนวปฏิบัติที่สร้างแรงบันดาลใจของประเทศไทยใน Open and Inclusive Science Hub สืบเนื่องจากการที่ สอวช. ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะว่าด้วยวิทยาการแบบเปิด ค.ศ. 2021 (2021 Recommendation on Open Science) อันเป็นเอกสารข้อเสนอแนะซึ่งได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัยสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ 41 (41st Session of the General Conference) โดยประเทศสมาชิก 194 ประเทศรวมถึงประเทศไทย เพื่อสนับสนุนการทำงานทางวิทยาศาสตร์แบบองค์รวม (Inclusive Construct) ที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้แบ่งปันข้อมูลวิทยาศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อวงการวิทยาศาสตร์และสังคม และแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านเทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูลความรู้ระหว่างประเทศ พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา และเพื่อประเมินความก้าวหน้าระดับโลกครั้งแรกเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2568 พร้อมกับอีก 76 ประเทศสมาชิกที่ร่วมส่งรายงาน ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำหรับการปรึกษาหารือระดับโลกเพื่อติดตามพัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์แบบเปิดของยูเนสโก (UNESCO's first global consultation on open science monitoring) ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2568 ยูเนสโกได้คัดเลือกโครงการสำคัญของ สอวช. จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ แพลตฟอร์มนวัตกรรมนโยบายเพื่ออนาคตไทย (Policy Innovation Platform for the Better Future: PIP) และกลไกพัฒนานโยบายและข้อริเริ่มใหม่ (Thailand Higher Education and Innovation Policy Accelerator: THIPA) ให้เป็นตัวอย่างโครงการริเริ่มที่สร้างผลกระทบและแนวปฏิบัติที่สร้างแรงบันดาลใจของประเทศไทยใน Open and Inclusive Science Hub พร้อมกับยกย่องให้เป็นนวัตกรรมด้านการพัฒนานโยบายที่สนับสนุนการบูรณาการหลักการวิทยาศาสตร์แบบเปิดอันสอดคล้องกับหลักสากล เพื่อสร้างกลไกการมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกันระดับชาติ (participatory and collaborative mechanisms) อันนำไปสู่การกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น (More Inclusive and Responsive Policymaking) สืบค้นรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับทั้งสองโครงการของประเทศไทยใน UNESCO's Open and Inclusive Science Hub ได้ที่ <https://www.unesco.org/en/open-science/inclusive-science/thailands-policy-platforms-driving-open-science-integration?hub=178646> และติดตามข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ UNESCO's Open and Inclusive Science Hub ได้ที่ <https://www.unesco.org/en/open-science/inclusive-science?hub=178646>

2. การดำเนินความร่วมมือในกรอบ BIMSTEC สอวช. ได้จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (BIMSTEC Plan of Action on Human Resource Development) และเป็นผู้แทนประเทศไทยในคณะผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Expert Group on Human Resources Development: EGHRD) ภายใต้ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ หรือ บิมสเทค (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) โดยเมื่อวันที่ 21-22 สิงหาคม พ.ศ. 2567 คณะผู้แทน สอวช. ได้เข้าร่วมการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ BIMSTEC ครั้งที่ 1 (1st Meeting of the BIMSTEC Expert Group on Human Resource Development) ผ่านระบบการประชุมทางไกล และจัดทำร่างแผนปฏิบัติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (BIMSTEC Plan of Action on Human Resource Development) ตลอดจนพิจารณาให้ความเห็นต่อร่างเอกสารสำคัญซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการประชุมในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2567 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2568 ต่อมาในการประชุมระดับรัฐมนตรีบิมสเทค ครั้งที่ 20 (20th BIMSTEC Ministerial Meeting) เมื่อวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2568 ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบ BIMSTEC Plan of Action on Human Resource Development และบรรจุในข้อ 31 ของปฏิญญาการประชุมผู้นำบิมสเทคครั้งที่ 6 (6th BIMSTEC Summit Declaration) เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2568 “31. Welcome the finalization of BIMSTEC Plan of Action on Human Resource Development and emphasize on its timely implementation.” สืบค้นเอกสารได้ที่ https://bimstec.org/images/content_page_pdf/1743841366_6th%20BIMSTEC%20Summit%20Declaration.pdf

3. การดำเนินความร่วมมือในกรอบ ASEAN สอวช. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะที่ปรึกษาคณะกรรมการอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Board of Advisors to the ASEAN Committee on Science, Technology and Innovation: BAC) เพื่อร่วมสนับสนุนกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรม พ.ศ. 2569–2578 (ASEAN Plan of Action on Science, Technology and Innovation 2026–2035 : APASTI 2026–2035) โดยมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อคิดเห็นเชิงนโยบายและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติของประเทศไทยรวมถึงการสะท้อนการดำเนินงานด้านนโยบายของประเทศ ในประเด็นสำคัญ อาทิ การพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า ตลอดจนการสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมในสาขาต่าง ๆ ทั้งนี้ ข้อมูลและข้อคิดเห็นดังกล่าวถูกนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์เพื่อการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการอาเซียนฯ APASTI 2026–2035 ซึ่งถือเป็นกรอบความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมระยะ 10 ปีที่มุ่งเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของภูมิภาค โดยเน้นการสนับสนุนงานวิจัยการพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกกับพันธมิตรนอกภูมิภาค เพื่อขับเคลื่อนอาเซียนไปสู่การเป็นภูมิภาคที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมเป็นฐาน รายงานฉบับสมบูรณ์ของ APASTI 2026–2035 ได้รับการรับรอง (Endorsement) จากการประชุม COSTI-87 เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2568 และได้เผยแพร่ต่อสาธารณะ ผ่านเว็บไซต์อาเซียน <https://asean.org/book/asean-plan-of-action-on-science-technology-andinnovation-apasti-2026-2035/>

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

เอกสารผลลัพธ์เชิงนโยบายในกรอบความร่วมมือนานาชาติที่จะนำไปสู่การขับเคลื่อนในระดับภูมิภาค

8. งบประมาณ

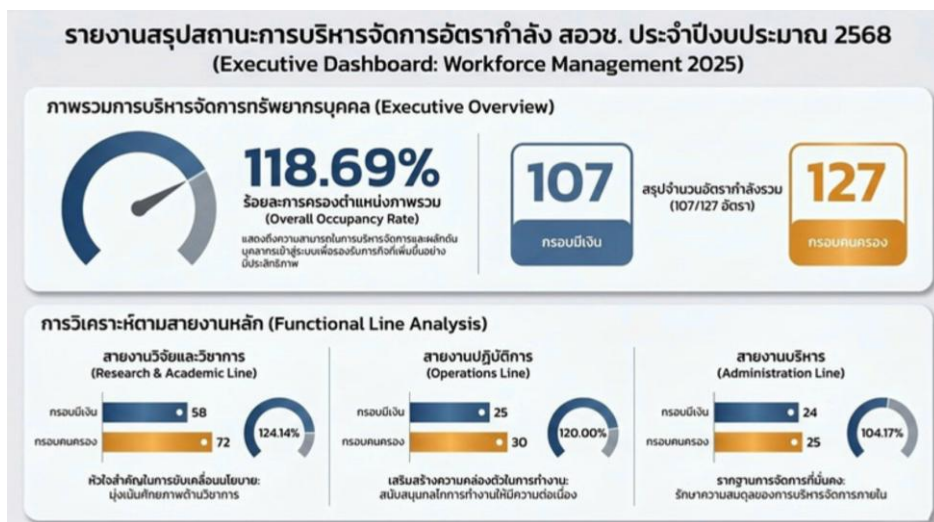
ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

สอวช. วางกรอบการบริหารบุคลากรให้เป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ โดยเชื่อมโยงการบริหารคนเข้ากับการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กร ภายใต้แนวคิด "HR Digital Transformation" และ "Competency Based Growth" เพื่อให้มีความคล่องตัว (Agile HR) ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven HR) และสร้างระบบนิเวศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยเตรียมความพร้อมบุคลากรสู่การเป็น "Future-Ready Workforce" โดยได้ปรับเปลี่ยนจากการบริหารกำลังคนแบบตั้งรับสู่การวางแผนเชิงรุกระยะ 3-5 ปี ผ่านกระบวนการ Strategic Workforce Planning ที่วิเคราะห์ปัจจัยขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์และแนวโน้มเทคโนโลยีโลก เพื่อระบุตำแหน่งงานสำคัญและช่องว่างด้านขีดความสามารถ ด้วยการวิเคราะห์เชิงคาดการณ์จากมิติทักษะอนาคตและประเมินความเสี่ยงกำลังคน ใช้แนวทางการสรรหาด้วยวิธีการสร้างคน จัดหา ดึงผู้เชี่ยวชาญ ประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Build-Buy-Borrow-AI) และการจัดสรรคนแบบยืดหยุ่น (project-based/mobility) ด้วยระบบดิจิทัลด้านบุคลากรและระบบการบริหารผลการปฏิบัติงานและการพัฒนา (Human Resource Information System (HRIS) และ Performance Management and Development (PMD)) เพื่อให้ข้อมูลนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้จริง ขณะเดียวกันองค์กรออกแบบประสบการณ์การทำงานผ่านสวัสดิการยืดหยุ่น รูปแบบ Work at Anywhere (W@A)/Hybrid และ workplace ergonomics เพื่อธำรงรักษาบุคลากรสมรรถนะสูง และทบทวนปรับปรุงมาตรการเป็นรอบจากข้อมูลจริง (Learning Loop) เพื่อเชื่อมโยงการบริหารคนกับผลลัพธ์ภารกิจองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนมุ่งเน้นการสร้างบุคลากรให้เป็น Strategic Enabler และ Catalyst ของระบบ อววน. โดยมีกระบวนการวิเคราะห์ความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังอย่างเป็นระบบทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อตอบสนองความต้องการการเติบโตและรองรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญขององค์กร และสอดคล้องประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญขององค์กรผ่านการออกแบบ Workforce Strategy & Operating Model โดยวิธีคาดการณ์เชิงวิเคราะห์ "Strategic Workforce Planning" วิเคราะห์ปัจจัยขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์ และแนวโน้มเทคโนโลยีโลก อาทิ AI และ Digital Transformation เพื่อระบุตำแหน่งงานสำคัญ ที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กรในระยะยาว เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

1. ทบทวนแก้ไขข้อบังคับ ระเบียบทางด้าน การบริหารทรัพยากรบุคคล 2 เรื่อง
2. ศึกษา Model และกระบวนการจัดตั้ง Consultancy Unit และยกร่างข้อบังคับ 1 เรื่อง
3. รายงานผลการศึกษาวิเคราะห์ Starting Rate สำหรับการปรับอัตราแรกเข้าให้สอดคล้องกับตลาด
4. รายงานสรุปผลการดำเนินการ Carbon footprint และข้อมูลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร นำไปสู่แนวทางพัฒนานโยบายที่ยั่งยืน
5. กระบวนการทำงานหลักของภารกิจให้ทุนวิจัย (End-to-End Process/Value Stream) และอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเขียนสมรรถนะ (Competency Writing)” ครอบคลุมทั้ง PMUs และหน่วยสนับสนุน
6. HR Digital Transformation ด้วยเครื่องมือระบบบริหารทรัพยากรบุคคล (กระบวนการ Transfer ข้อมูล ไปยังระบบ Frappe)
7. เกิดการนำ Generative AI มาใช้ในกระบวนการจัดการความรู้ด้าน HR (ศึกษาระบบ Chat Bot Chinda และ Line OA สำหรับให้คำปรึกษาด้านสวัสดิการ และ ระเบียบข้อบังคับของ สอวช.)
8. เกิดการส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนา ศักยภาพสำหรับพนักงานและการศึกษาเพื่อพัฒนาองค์กร เช่น หลักสูตร Project & People Mastery, หลักสูตร Be Proactive, the Power to effectiveness, หลักสูตร The 6 Critical Practices For Leading a Team, หลักสูตร Getting Things Done (GTD) และหลักสูตร Crucial Conversations

ตัวชี้วัดที่ 1.2 ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. ที่ผ่านคณะกรรมการ/หน่วยงานภายนอก และถูกนำไปใช้อ้างอิงเพื่อการพัฒนา/มาตรการหรือเผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ

การศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย อววน. นำไปสู่การออกแบบข้อเสนอเชิงนโยบาย มาตรการ และกลไกในการปรับระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ให้รองรับกระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาประเทศ (New Development Paradigm) ในประเด็นที่คัดเลือก รวมทั้งเป็นแนวทางในการจัดทำแผนงานเพื่อขับเคลื่อนแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ดังนี้

1. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อยกระดับไทยพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง

1.1 การจัดหมวดหมู่ Taxonomy การขนส่งทางอากาศของประเทศไทย

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

การลดคาร์บอนในภาคการขนส่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อยุทธศาสตร์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยรวมของประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงได้มีการจัดทำเกณฑ์การประเมินกิจกรรมด้านเศรษฐกิจในรายงาน “Thailand Taxonomy” โดยอ้างอิงตาม Climate Bonds Taxonomy และ EU Taxonomy เป็นหลัก รวมทั้งมีการพิจารณาถึงเป้าหมายระดับชาติ เงื่อนไขเฉพาะของประเทศไทยและเงื่อนไขทั่วไปของอาเซียนด้วย ทั้งนี้ สอวช. สามารถให้ข้อมูลความคืบหน้าในการจัดทำมาตรฐานยั่งยืนของกระบวนการผลิตไบโอดีเซลเพื่อจุดประสงค์การนำไปพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิงอากาศยานยั่งยืน (SAF) ที่มีทั้งศักยภาพในการส่งออกและใช้ภายในประเทศ โดยที่ข้อมูลนี้สามารถถูกนำไปใช้ประกอบการพิจารณาจัด Taxonomy ตามเกณฑ์ดังกล่าวได้

วัตถุประสงค์

นำเสนอความคืบหน้าให้หน่วยงานภายนอกได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องมาตรฐานยั่งยืนของกระบวนการผลิตไบโอเอทานอล และให้มีการนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประชาสัมพันธ์ต่อประชาคมโลกถึงระดับความพร้อมและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในอุตสาหกรรมความยั่งยืน ในหมวดหมู่ของผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิงอากาศยาน

ผลการดำเนินงาน

สอวช. ได้จัดทำมาตรฐานการ Sustainable Biochemicals Standard รวมถึง มาตรฐานเอทานอลยั่งยืน โดยได้นำเสนอความคืบหน้าในคณะทำงานพัฒนาอุตสาหกรรมเอทานอล สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งมีการประชุมรายเดือน และอยู่ระหว่างรอการรับรองมาตรฐานฯ จากคณะกรรมการวิชาการด้านมาตรฐานความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์ชีวภาพ โดยมี สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม (สมอ.) เป็นฝ่ายเลขานุการ และรอการประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อมูล มาตรฐานเอทานอลยั่งยืน ผ่านคณะกรรมการวิชาการด้านมาตรฐานความยั่งยืนของผลิตภัณฑ์ชีวภาพ ถูกนำไปอ้างอิงเพื่อจัดทำ Taxonomy ที่ออกโดย ธปท. เพื่อกำหนดเป็นกิจกรรมที่จะได้สิทธิประโยชน์ เช่น เมื่อธนาคารออกเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ กิจกรรมสีเขียว จะได้รับดอกเบี้ยต่ำเป็นพิเศษ โดยมาตรฐานเอทานอลยั่งยืน ได้รวมมาตรฐานที่พัฒนาในประเทศไทย เข้าเป็นกิจกรรมสีเขียวด้วย (https://www.bot.or.th/content/dam/bot/financial-innovation/sustainable-finance/green/taxonomy/08_TH_Thailand_Taxonomy-Transportation_sector.pdf) p.25

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

1. การจัดทำหมวดหมู่ Taxonomy ที่ถูกต้องจะสามารถเป็นตัวแปรสำคัญในการดึงดูดการให้สินเชื่อเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งแวดล้อม เป็นหนึ่งในโลกที่จะขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจก 10 ล้านตัน คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าปริมาณ รวมถึงการสร้างโอกาสให้กับอุตสาหกรรมขนาดหลายประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมโรงกลั่นชีวภาพที่สามารถพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมปลายน้ำอื่นๆ ที่นอกเหนือจากเชื้อเพลิงชีวภาพได้ เช่น อุตสาหกรรมอาหารฟังก์ชัน และอุตสาหกรรมเภสัชภัณฑ์ เป็นต้น

2. การรายงานการจัด Taxonomy ของการขนส่งในไทยทางอากาศในระดับนานาชาติให้ตรงกับลักษณะความพร้อมที่ประเทศไทยต้องการที่จะมุ่งเป้าเพื่อใช้ SAF ที่ผลิตจากไบโอเอทานอลภายในประเทศในการลดปัญหา GHG Emission ในภาคการผลิตเชื้อเพลิง โดยที่ผลิตภัณฑ์ SAF จากโรงงานไบโอเอทานอลในไทยต้องได้รับการยอมรับจากองค์กรนานาชาติ

1.2 รายงานการวิเคราะห์โอกาสสำหรับประเทศไทย (Strategic Positioning Analysis) และกำหนดตำแหน่งที่เหมาะสม (Niche) ในอุตสาหกรรมเคมีคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

ภาคการผลิตของประเทศไทยสามารถสร้างมูลค่าส่งออกได้จากการผลิตที่นำเข้าสินค้าขั้นกลางที่มีองค์ความรู้ที่ซับซ้อน แต่ไม่สามารถต่อยอดและแพร่กระจายองค์ความรู้ไปสู่ภาคส่วนอื่นในประเทศได้ จากรายงานตัวชี้วัดห่วงโซ่อุปทานของโลกสำหรับประเทศไทย หรือ ICIO-TIVA Highlights: GVC Indicators for Thailand พ.ศ. 2566 ซึ่งดำเนินการจัดทำโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) ได้ระบุว่ามูลค่าเพิ่มจากภายในประเทศในสินค้าส่งออก (Domestic Value Added In Foreign Final Demand) ของประเทศไทยลดลงจากร้อยละ 43.2 ในปี พ.ศ. 2551 เป็นร้อยละ 29.8 ในปี พ.ศ.2563 โดยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากองค์ความรู้

ภายในประเทศได้และยังคงมีการพึ่งพามูลค่าเพิ่มจากต่างประเทศ (Foreign Value Added: FVA) ในสินค้าส่งออกอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ ปัจจุบันภาคการผลิตที่สำคัญของประเทศไทยยังอยู่ในตำแหน่งเดิมหรือเปลี่ยนแปลงตำแหน่งได้ช้า ซึ่งไม่สามารถเคลื่อนย้ายไปสู่ตำแหน่งที่มีการผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าได้ สะท้อนได้จากข้อมูลของ OECD (2564) ที่แสดงให้เห็นว่าภาคการผลิตไทยที่อยู่ช่วงปลายน้ำ โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าที่เน้นการประกอบและส่งออก อาทิ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไม่สามารถเคลื่อนตำแหน่งไปเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำที่สร้างมูลค่าเพิ่มจากการออกแบบและการคิดค้นนวัตกรรมได้

อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเติบโตของเศรษฐกิจและเทคโนโลยีระดับโลก โดยเฉพาะในประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ เช่น สหรัฐอเมริกา จีน สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และไต้หวัน ซึ่งข้อมูลจาก World Semiconductor Trade Statistics (WSTS) คาดว่าในปี 2567 อุตสาหกรรมนี้จะเติบโตร้อยละ 16 คิดเป็นมูลค่า 611 พันล้านดอลลาร์ และคาดว่าจะการลงทุนในระดับโลกจะเพิ่มขึ้นเป็น 1.2 ล้านล้านดอลลาร์ต่อปี ภายในปี พ.ศ. 2575 ความสำคัญของอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์มาจากการเป็นหัวใจของเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เชื่อมโยงกับการผลิตและการเติบโตในหลายอุตสาหกรรม เช่น ยานยนต์ไฟฟ้า ระบบหุ่นยนต์อัตโนมัติ บริการจัดเก็บข้อมูล (DaaS) โครงข่ายสื่อสาร และอุปกรณ์ Internet of Things (IoT) ทำให้รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญเชิงกลยุทธ์และมุ่งแสวงหาความมั่นคงในอุตสาหกรรมนี้ การลงทุนในอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ต้องใช้เงินทุนสูงและเทคโนโลยีขั้นสูง อีกทั้งยังต้องเผชิญกับปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ที่มีผลต่อห่วงโซ่อุปทาน อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศไทยจะมีทรัพยากรและความสามารถในการพัฒนาอุตสาหกรรมเหล่านี้ในระดับหนึ่ง แต่ยังคงมีความท้าทายหลายประการที่ขัดขวางการเติบโตอย่างเต็มที่ของอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดด้านกฎระเบียบที่ซับซ้อนและล่าช้า สิ่งจูงใจทางการเงินที่ไม่เพียงพอ และการขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการวิจัยและพัฒนา (R&D) นอกจากนี้ การเข้าถึงตลาดในระดับสากลยังคงเป็นความท้าทายสำคัญ เนื่องจากการขาดข้อตกลงการค้าและความสามารถในการแข่งขันกับประเทศที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

สอวช. จึงได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบการให้เข้าถึงห่วงโซ่อุปทานโลกด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสนับสนุนเกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อเปิดช่องว่างของประเทศไทย และออกแบบมาตรการที่ครอบคลุมและบูรณาการ รวมถึงการปรับปรุงกฎระเบียบที่เอื้อต่อการเติบโต การเสนอสิ่งจูงใจที่จูงใจให้นักลงทุนและผู้ประกอบการ การเสริมสร้างศักยภาพด้านการวิจัยและพัฒนา และการวางแผนกลยุทธ์เพื่อเข้าถึงตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ข้อเสนอแนะนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ของประเทศไทย เพื่อให้สามารถเติบโตและแข่งขันได้ในระดับสากล รวมถึงวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินมาตรการเหล่านี้ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาและวิเคราะห์ภาพรวมของอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ในระดับโลก รวมถึงนโยบายและมาตรการส่งเสริมที่ใช้ในต่างประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนยุทธศาสตร์สำหรับประเทศไทย
2. ออกแบบมาตรการและกลไกที่เหมาะสมกับบริบทการพัฒนาและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ของประเทศไทย
3. จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านเชิงอุตสาหกรรม (Industrial Transformation) และขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ให้เติบโตได้อย่างยั่งยืนและแข่งขันได้ในระดับสากล

ผลการดำเนินงาน

1. นำเสนอที่ประชุมคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจด้านการติดตามและปรับปรุงนโยบายและแผนการพัฒนาอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2/2568 วันอังคารที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 เรื่อง ข้อเสนอกลไกริเริ่มสำคัญ (Initiative Design) เพื่อปรับบทบาทสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง
2. BOI รับข้อเสนอการกำหนดจุดมุ่งเน้นของประเทศไทยในด้าน Power, Sensor, Photonics และ IC Design เป็นเป้าหมายของประเทศ เพื่อบรรจุในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง

(National Semiconductor Strategy) และการประชุมคณะอนุกรรมการกำกับการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรม เซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ครั้งที่ 2/2568 วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2568

3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ได้นำ (ร่าง) ข้อเสนอการพัฒนาอุตสาหกรรม เซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงด้วยการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) และบทวิเคราะห์โอกาสสำหรับประเทศไทย (Strategic Positioning Analysis) และกำหนดตำแหน่งที่เหมาะสม (Niche) ในอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ไปเป็นกรอบในการทำความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับมหาวิทยาลัยรัฐอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

ประเทศไทยสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความซับซ้อน มีมูลค่าเพิ่มสูง และผู้ประกอบการมีขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดสากล เกิดผลกระทบเชิงเศรษฐกิจจากการช่วยยกระดับความพร้อมให้ผู้ประกอบการสามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการส่งออก และเชื่อมโยงให้เกิดการค้าระหว่างประเทศผ่านช่องทางต่าง ๆ ทำให้เกิดการลงทุนในนวัตกรรมและการต่อยอดธุรกิจเพื่อการส่งออกสินค้าสู่ตลาดต่างประเทศ

2. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อเศรษฐกิจฐานราก

2.1 ข้อเสนอกลไกการพัฒนาแพลตฟอร์มด้านการจัดการพื้นที่ ด้วยระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่ (Destination Management System : DMS)

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

พื้นที่คู้บางกะเจ้าเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นปอดของกรุงเทพมหานครด้วยศักยภาพในมิติของทรัพยากรธรรมชาติและมีลักษณะของภูมิประเทศที่คล้ายรูปกระเพาะหมู นอกจากนี้คู้บางกะเจ้ายังเป็นพื้นที่ที่มีเครือข่ายชุมชนและภูมิปัญญาด้านอาหารและสมุนไพรจากการนำทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่มาต่อยอดให้เกิดประโยชน์ รวมถึงเป็นพื้นที่ที่มีหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้ความสนใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาและทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามพื้นที่คู้บางกะเจ้ายังขาดกลไกการเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นระบบทำให้การพัฒนาอย่างขาดทิศทางร่วมกัน ดังนั้นการพัฒนาแพลตฟอร์มระบบสารสนเทศเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการพื้นที่ร่วมกัน ทั้งด้านการรวบรวมข้อมูลหลายมิติ การเชื่อมโยงกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการจัดการพื้นที่ครอบคลุมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม จะนำไปสู่การมีเป้าหมายร่วมกันคือการยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนและใช้บริหารจัดการพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่คู้บางกะเจ้า
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงกลไกการพัฒนาแพลตฟอร์มด้านการจัดการพื้นที่ด้วยระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

สอวช. ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ของพื้นที่คู้บางกะเจ้า อาทิ ข้อมูลสินค้าและบริการที่มีศักยภาพในพื้นที่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในคู้บางกะเจ้า ข้อมูลแผนที่พื้นที่สำคัญครอบคลุมทุนมิติต่าง ๆ ของพื้นที่คู้บางกะเจ้าเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการออกแบบแพลตฟอร์ม จำนวน 5 แผนที่ ได้แก่ 1) แผนที่ศูนย์เรียนรู้ 2) แผนที่คาเฟ่และร้านอาหาร 3) แผนที่ที่พักในคู้บางกะเจ้า 4) แผนที่โบราณสถานและศาสนสถาน และ 5) แผนที่สวนเกษตรและพื้นที่สีเขียว จากการรวบรวมข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และวิเคราะห์ศักยภาพทุนของพื้นที่นำมาสู่การออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์ม

ด้านการจัดการพื้นที่ด้วยระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่ พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอกลไกการพัฒนาแพลตฟอร์มด้านการจัดการพื้นที่คั้งบางกะเจ้า และแนวทางการขยายผลกลไกการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการจัดการพื้นที่สู่พื้นที่อื่น

ข้อเสนอดังกล่าวได้เสนอต่อคณะกรรมการสำนักบริหารและกำกับกำกับการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่คั้งบางกะเจ้าสู่ความยั่งยืน Our khung Bangkokchao @ มูลนิธิชัยพัฒนา เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2568 ซึ่งเห็นชอบให้นำระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่มาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ Our Khung Bangkokchao และมอบหมายให้ กรมพัฒนาที่ดิน ในฐานะหน่วยงานนวัตกรรมและข้อมูล ออกแบบการเชื่อมต่อข้อมูล (API) ระบบฐานข้อมูล การแสดงผล และกลไกการใช้งานเพื่อนำแนวคิดและผลของการศึกษาไปใช้ได้จริงในพื้นที่ และให้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อเชื่อมโยงระบบเข้ากับการส่งเสริมคนรุ่นใหม่ในชุมชนให้สามารถดูแลเนื้อหาและเชื่อมโยงเครือข่ายในพื้นที่ในการใช้ระบบสารสนเทศ/การจัดการข้อมูล ภายในกรอบระยะเวลา 2 ปี

2.2 การขยายผลกลไก Social Enterprise Incubation Platform

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

สอวช. ได้พัฒนาและออกแบบกลไกการบ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise Incubation Platform) เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการทางสังคม วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการท้องถิ่นที่สนใจ โดยออกแบบกลไกให้เชื่อมโยงสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา การสนับสนุนที่ปรึกษาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าถึงทรัพยากรและสิทธิประโยชน์จากหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวง อว. รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องที่มีระบบนิเวศนวัตกรรมและพื้นที่เศรษฐกิจนวัตกรรมรองรับ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ประกอบการมีศักยภาพ มีความพร้อมในการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง นำไปสู่การสร้างรายได้ การจ้างงาน กระจายรายได้สู่ภูมิภาค ตลอดจนยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการบูรณาการความร่วมมือ การสนับสนุนให้เกิดระบบนิเวศที่เอื้อต่อการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเพื่อสังคมมีความเข้มแข็ง ผ่านการประยุกต์ใช้กลไกการบ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise Incubation Platform) รวมทั้งมีรูปแบบการประเมินผลกระทบทางสังคม (Social Impact) ที่เหมาะสม สามารถจับต้องได้และวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

1. ผลักดันให้ Social Enterprise Incubation Platform ทำหน้าที่ส่งเสริมด้านความรู้ ความเข้าใจและทักษะการประกอบธุรกิจ การประกอบการวิสาหกิจเพื่อสังคม และยกระดับทักษะ (Upskill) การประกอบธุรกิจ
2. ออกแบบระบบนิเวศและกลไกสนับสนุนที่มีความเชื่อมโยง ทั้งการพัฒนาสังคม/ชุมชน การดำเนินธุรกิจอย่างเป็นระบบตลอดช่วงอายุตามวงจรธุรกิจ (Business Life Cycle) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงาน

1. โครงการอบรมด้านการพัฒนาทักษะการโค้ชเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อสังคม โดยมีการออกแบบและจัดอบรมด้านการพัฒนาทักษะการโค้ชเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อสังคมให้สอดคล้องความต้องการและตอบโจทย์ของบุคลากรของคณะสหวิทยาการและการประกอบการ มหาวิทยาลัยทักษิณ ภายใต้ "โครงการอบรมด้านการพัฒนาทักษะการโค้ชเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อสังคม" ระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม พ.ศ. 2568 นำมาสู่ผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม คือ บุคลากรของมหาวิทยาลัยผ่านการเข้าร่วมอบรม 14 คน และโมเดลธุรกิจเพื่อสังคม 2 โมเดลธุรกิจเพื่อสังคมสำหรับผู้ประกอบการเพื่อสังคมในพื้นที่

2. คณะสหวิทยาการและการประกอบการ มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้นำ Framework จากกลไกบ่มเพาะฯ ไปเป็นต้นแบบอ้างอิงในการออกแบบ Model ธุรกิจ ซึ่งได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร CABI Digital Library เรื่อง From Village Hands to World Markets: VARNI's Community-Powered Thai Sedge Wickerwork Enterprise Story. <https://www.cabidigitallibrary.org/doi/10.1079/tourism.2025.0043>

3. คณะสหวิทยาการและการประกอบการ มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้นำ Framework ของกลไก Social Enterprise Incubation Platform ไปใช้เป็นเครื่องมือในการสอนชุดวิชาโท "การประกอบการเพื่อสังคม" (Social Entrepreneurship - SE) ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Hybrid) ทั้งภาคทฤษฎีผ่าน MOOC for All และปฏิบัติเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

ผู้ประกอบการท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจเพื่อสังคมเพื่อนำไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมที่มีศักยภาพและพึ่งพาตนเองได้

3. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อระบบนิเวศส่งเสริมกลไก อววน. หนุน GHG Net Zero

3.1 Technology Foresight Scenarios and Policy Impact Assessment: Green Hydrogen

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

การคาดการณ์อนาคตด้านเทคโนโลยี และการประเมินผลกระทบเชิงนโยบาย

โดย ศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปค – สอวช.

Technology Foresight Scenarios and Policy Impact Assessment: Green Hydrogen

Published Date July 2025
Type of Publication Reports
Publication Under SOM Steering Committee on Economic and Technical Cooperation (SCE), Policy Partnership on Science, Technology and Innovation (PPSTI)

- นำเสนอผ่าน SOM Steering Committee on Economic and Technical Cooperation: SCE และ Policy Partnership on Science, Technology and Innovation: PPSTI ภายใต้กรอบความร่วมมือเอเปค (APEC)
- โดยมีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์แนวทางการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน ผ่านการใช้ไฮโดรเจนสีเขียวอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งประเมินผลกระทบของนโยบายที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกอย่างรอบด้าน
- วิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือ Foresight ได้แก่ การวิเคราะห์กรอบ STEEP และวิธีการ Foresight Canvas ควบคู่กับการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ และ Workshop

ผลลัพธ์สำคัญที่จะเกิดขึ้น: จะเป็นส่วนประกอบสำคัญในการจัดทำนโยบายเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไฮโดรเจนระดับภูมิภาค ผ่านความร่วมมือด้านการลงทุน โครงสร้างพื้นฐาน การวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (STI) ในกรอบความร่วมมือ APEC

เผยแพร่บน APEC website: <https://www.apec.org/publications/2025/07/technology-foresight-scenarios-and-policy-impact-assessment--green-hydrogen>

ภาพที่ 7 การคาดการณ์อนาคต Green Hydrogen

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

เป็นข้อมูลสำคัญในการจัดทำนโยบายเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไฮโดรเจนระดับภูมิภาค ผ่านความร่วมมือด้านการลงทุน โครงสร้างพื้นฐาน การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STI) ในกรอบความร่วมมือ APEC Policy Partnership on Science, Technology and Innovation: PPSTI และเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ APEC publication database

5. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อเพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง

5.1 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการแรงงานในภาคอุตสาหกรรม ในระยะ 5 ปีข้างหน้า พ.ศ. 2568 - 2572

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างพลิกผัน (Disruptive Technology) และการแข่งขันในระดับโลกที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น การมุ่งสู่การเป็นประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (Innovation-driven Economy) จึงเป็นเป้าหมายสำคัญที่จะช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จคือการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงให้ตรงกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม และการพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมวดหมู่ที่ 12 ที่มุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต การยกระดับศักยภาพกำลังคนผ่านการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการทำให้กำลังแรงงานของประเทศมีสมรรถนะตรงกับความต้องการของตลาดงานและสามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายสำคัญในการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ โดยพบว่ามีช่องว่าง (Gap) ระหว่างทักษะที่บัณฑิตมีความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และอุตสาหกรรมดิจิทัล ซึ่งต้องการบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะทางขั้นสูงและความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมกำลังคนสมรรถนะสูงของประเทศไทย ซึ่งถือเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศท่ามกลางการแข่งขันด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยประเด็นดังกล่าวได้ถูกถ่ายทอดมาสู่กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่มุ่งเน้นการสร้างกำลังคนศักยภาพสูงเฉพาะทางตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายสำคัญเร่งด่วนของประเทศ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและรูปแบบการทำงานในยุคดิจิทัล ส่งผลให้เกิดความต้องการทักษะใหม่ (New Skills) และการพัฒนาทักษะเดิมให้ทันสมัย (Upskill/Reskill) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งระบบการศึกษาแบบดั้งเดิมอาจไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าวได้อย่างทันทั่วถึง จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนากำลังคนให้มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับนโยบายที่มุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2562 มีหน้าที่สำคัญในการประสานงานและสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาและทดลองนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสร้างระบบการพัฒนากำลังคนระหว่างระดับอุดมศึกษากับการศึกษาระดับอื่นให้เกิดการพัฒนากำลังคนสอดคล้องกับทิศทางความต้องการและการพัฒนาประเทศ ผ่านโครงการพัฒนา

แพลตฟอร์มการบูรณาการนโยบายพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง จึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยเชื่อมโยงการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคเอกชน เพื่อพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืน แพลตฟอร์มดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการรวบรวมข้อมูลความต้องการกำลังคน การพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน การแลกเปลี่ยนทรัพยากรและองค์ความรู้ ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการพัฒนากำลังคน อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

วัตถุประสงค์

1. ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และทดลองนโยบายอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการความร่วมมือกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี กลไก และมาตรการสนับสนุนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ
2. ผลักดันและประกาศนโยบาย (Policy Endorsement) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศและสิทธิประโยชน์ที่เอื้อต่อการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงอย่างเป็นรูปธรรม
3. ขับเคลื่อนนโยบาย (Policy Deployment) สู่การปฏิบัติผ่านหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนากำลังคนที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

1. เผยแพร่รายงานผ่านเว็บไซต์ <https://www.nxpo.or.th/th/report/32407/> และเสนอที่ประชุมสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การพัฒนาข้อมูลอุปสงค์ (Demand) ด้านแรงงานในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เมื่อวันที่ 4 ก.พ. พ.ศ. 2568 และอนุกรรมการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ.2568
2. ทปอ. ขอใช้ข้อมูลเพื่อเผยแพร่ใน อว.แฟร์ 2568 และบนเว็บไซต์ www.mytcas.com
3. เผยแพร่ข้อมูลในการประชุมคณะอนุกรรมการด้านการสร้างและพัฒนาระบบนิเวศ ครั้งที่ 4/2568 วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ.2568
4. บรรยายผลการสำรวจความต้องการบุคลากรทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. 2568 – 2572 ณ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2568

5.2 Skill Mapping for Higher Education Reform: Toward Thailand's Skills Future Initiative

ระยะเวลาดำเนินการ

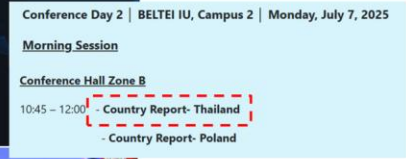
1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

บทความวิชาการ ที่ได้ผ่านการนำเสนอต่อเวทีงานวิชาการในระดับนานาชาติ

เรื่อง "Skill Mapping for Higher Education Reform: Toward Thailand's Skills Future Initiative"

การนำเสนอในงานประชุม 2025 ASAHL Conference at BELTEI International University, Phnom Penh, The Kingdom of Cambodia โดย ศ.ดร.สุรินทร์ คำฝอย เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2568

ภาพที่ 8 บทความวิชาการ Skill Mapping for Higher Education Reform: Toward Thailand's Skills Future Initiative

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาคำคัญของประเทศ

ข้อมูล Country Report ที่สมาคมสถาบันการศึกษาชั้นอุดมแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประจำประเทศไทย (สออ.) ได้เชิญ สอวช. โดย ศ.ดร.สุรินทร์ คำฝอย นำเสนอได้สะท้อนถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาและการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในอุดมศึกษา ทั้งในมิติของการเรียนการสอน การวิจัยในเทคโนโลยีการศึกษา และนโยบายเชิงยุทธศาสตร์ (ที่ สออ. 68/0027) โดยเผยแพร่ Country Report ผ่านเว็บไซต์ <https://asahl.stou.ac.th/conferences/>

6. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อ University Transformation

6.1 พ.ร.บ. การอุดมศึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

การอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนากำลังคนและสร้างองค์ความรู้เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 (พ.ร.บ.การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562) จึงนับเป็นกฎหมายหลักที่กำหนดทิศทาง บทบาท และกลไกการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม ภายใต้บริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม โครงสร้างเศรษฐกิจ และความต้องการแรงงานทักษะสูง พบว่าหลายมาตราในกฎหมายดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดต่อการพัฒนาและการปรับตัวของระบบอุดมศึกษาไทยให้มีความคล่องตัวและสอดคล้องกับความท้าทายใหม่ ๆ

สอวช. ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบ ทั้งในด้านวิวัฒนาการของพระราชบัญญัติ การอุดมศึกษาไทย และตัวอย่างกฎหมายอุดมศึกษาของต่างประเทศ เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence Based) สำหรับการพัฒนากฎหมาย โดยผลการศึกษาได้ถูกสังเคราะห์เป็นข้อเสนอประเด็นที่ควรปรับปรุงใน พ.ร.บ.การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 เพื่อให้กฎหมายด้านการอุดมศึกษาของไทยมีความทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เอื้อต่อการบริหารจัดการและการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษา มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนากำลังคนและ องค์ความรู้ที่ตอบโจทย์ประเทศและการแข่งขันในระดับโลก

ข้อเสนอดังกล่าวถูกนำเสนอแก่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2568 เพื่อประกอบการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายในมาตราที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกฎหมายอื่น ที่มีความเชื่อมโยง ซึ่งนอกจากจะช่วยยกระดับคุณภาพและสมรรถนะของระบบอุดมศึกษาไทยแล้ว ยังสร้างรากฐานเชิง นโยบายที่มั่นคงสำหรับการขับเคลื่อนการอุดมศึกษาไปสู่การเป็นกลไกหลักในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในระยะยาว

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำข้อเสนอประเด็นปรับปรุง พ.ร.บ.การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ประกอบการปรับปรุงมาตราที่เกี่ยวข้องใน พ.ร.บ.การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 รวมถึงกฎหมายอื่นที่มีความเชื่อมโยงกับการอุดมศึกษา

ผลการดำเนินงาน

สอวช. ศึกษาวิจัยข้อมูลการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (พ.ร.บ.การอุดมศึกษา) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศไทย และตัวอย่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาของต่างประเทศ พร้อมจัดทำข้อเสนอ ประเด็นปรับปรุงพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นการคุ้มครองสิทธินักศึกษาและบัณฑิต การเพิ่มความยืดหยุ่นและทางเลือกในการศึกษา การบ่มเพาะผู้มีศักยภาพสูงในระดับอุดมศึกษา และความโปร่งใสในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา เสนอต่อคณะทำงานพัฒนากฎหมายด้านการอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ประกอบการปรับปรุงมาตราใน พ.ร.บ.การอุดมศึกษา รวมถึงกฎหมายฉบับที่ เกี่ยวข้อง เพื่อให้ พ.ร.บ. และกฎหมายด้านการอุดมศึกษามีความทันสมัย สอดคล้องกับโลกปัจจุบัน และเอื้อให้เกิดการพัฒนา และปรับเปลี่ยนการอุดมศึกษาได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

มติที่ประชุมคณะทำงานพัฒนากฎหมายด้านการอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2568 เห็นชอบประเด็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาตามที่เสนอและมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการยกร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องในประเด็นปรับปรุงพระราชบัญญัติ การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับเปลี่ยนการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาให้มีความคล่องตัวและ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยได้ส่งต่อข้อเสนอประเด็นปรับปรุงพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ไปยัง สป.อว. เพื่อ ประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา ฉบับต่อไป

6.2 รายงานการศึกษาการปรับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อการพัฒนากำลังคนของประเทศ

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564– 2570 ได้กำหนด ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา 3 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพคน (Capacity Building) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมระบบนิเวศวิจัยอุดมศึกษา (Research Ecosystem Building) และ ยุทธศาสตร์ที่ 3 จัดระบบ อุดมศึกษาใหม่ (Higher Education Transformation) โดยมุ่งเน้นนโยบายหลัก (Flagship Policies) ที่ครอบคลุม 5 มิติ ประกอบด้วย 1) การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงรองรับอุตสาหกรรม BCG และอุตสาหกรรมอนาคต 2) การพัฒนากำลังคน รองรับเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม 3) การรองรับสังคมสูงวัย และการเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต 4) การสร้างความเป็นเลิศ และองค์ความรู้ใหม่ และ 5) โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมใน สถาบันอุดมศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการอุดมศึกษาให้เทียบเคียงกับประเทศพัฒนาแล้ว ถ่ายทอดองค์ความรู้และ นวัตกรรมอย่างกว้างขวางเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม ขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับอุดมศึกษาครอบคลุมประชากรวัยเรียน กลุ่มผู้ด้อยโอกาส วัยแรงงานและผู้สูงอายุให้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ให้ ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน การสร้างงานและการเป็นผู้ประกอบการ ในท้องถิ่นหรือภูมิภาคของตนเอง เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายของประเทศด้วยบทบาทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จึงเห็นควรให้มีการศึกษาวิจัยการปรับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อการพัฒนากำลังคนของประเทศ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพการจัดการศึกษาระดับอุดม รวมถึงหน้าที่และสิทธิประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วย การอุดมศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจัดทำข้อเสนอแนะ มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ แนวโน้มและประเด็นการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การอุดมศึกษาและการพัฒนากำลังคน และส่งผลต่อรูปแบบการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์

การศึกษาวิจัยและจัดทำข้อเสนอแนะ มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ แนวโน้ม และประเด็นการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การอุดมศึกษาและ การพัฒนากำลังคน

ผลการดำเนินงาน

สอวช. ได้ศึกษาเป้าหมาย นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลังคน วิเคราะห์บริบทของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ วิเคราะห์สถานภาพการจัดการศึกษาของภาคเอกชนในปัจจุบัน และ จัดทำแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของต่างประเทศในการจัดการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน วิเคราะห์ช่องว่าง หรือ ข้อจำกัดการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

เสนอรายงานการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และสถานภาพการจัดการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน รวมถึงแนวปฏิบัติที่ดีของต่างประเทศในการจัดการศึกษา และช่องว่าง หรือ ข้อจำกัดของ การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในปัจจุบัน และจัดทำร่างข้อเสนอแนะ มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัด การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย และเสนอต่อคณะอนุกรรมการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา เอกชน พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2568 และ สสอท. ได้ขอใช้ข้อมูลรายงานการศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้กับ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยข้อมูลการศึกษาเป็นข้อมูลตั้งต้นในการจัดทำรายละเอียดข้อเสนอการปรับบทบาทของ สถาบันอุดมศึกษาให้สมบูรณ์และเตรียมเสนอ กอ.ต่อไป

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีการปรับบทบาทการดำเนินงานให้สอดคล้องกับจุดมุ่งเน้น และความเชี่ยวชาญของสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงสามารถปรับรูปแบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการผลิตบัณฑิตสู่การจ้างงาน

7. ผลงานการวิจัยเชิงนโยบาย อววน. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

7.1 การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อน อววน. ด้าน Genomics

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (แผนด้าน อววน.) ของประเทศเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการขับเคลื่อนนโยบายอย่างเป็นระบบ สอดคล้อง จึงจัดทำการศึกษาแนวทางการติดตามและประเมินผลของการดำเนินการนโยบาย การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานนโยบาย หน่วยจัดสรรทุน และหน่วยปฏิบัติในการติดตามและประเมินผล รวมถึงแนวทางเพื่อปรับปรุงระบบข้อมูลเพื่อการติดตาม OKR

วัตถุประสงค์

เพื่อปรับโครงสร้างและบทบาทการดำเนินการนโยบายด้านนวัตกรรมเพื่อตอบสนองพันธกิจสำคัญตามแผนด้าน อววน. ในประเทศไทย

ผลการดำเนินงาน

นำเสนอในงานประชุมวิชาการระดับนานาชาติ Eu-SPRI Annual Conference 2025 โดย European Forum for Studies of Policies for Research and Innovation เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ.2568 ณ ประเทศเยอรมนี

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

ได้รับการอ้างอิงในการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 5/2567 วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2567 เรื่อง กรอบและแนวทางการติดตามและประเมินผลของกองทุนส่งเสริม อววน. และตัวอย่างการจัดทำกรอบการติดตามและประเมินผล (Formative Evaluation) นโยบายด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม : กรณีศึกษาแผนงานวิจัยจีโนมิกส์ประเทศไทย [หัวข้อ 1-3 และ p.7,35,36]

7.2 รายงานการศึกษาโครงการพัฒนากลไกการร่วมวิจัยระหว่างหน่วยวิจัยและนวัตกรรมของรัฐ เพื่อตอบโจทย์เฉพาะด้านของประเทศ กรณีศึกษาด้าน Future Food

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

การคัดเลือกโจทย์วิจัยเฉพาะด้านโดยวิเคราะห์จากความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศเป็นการกำหนดขอบเขตการวิจัยเพื่อกำหนดเป้าหมายร่วม และจัดสรรทรัพยากรทั้งบุคคลากร เครื่องมือ โครงสร้างพื้นฐาน เวลา และ

เงินทุนที่มีจำกัด ให้เกิดผลกระทบสูงในเชิงเศรษฐกิจและสังคม การกำหนดโจทย์ที่ชัดเจนทำให้หน่วยงานวิจัยมีจุดมุ่งเน้นเดียวกันและใช้ทรัพยากรวิจัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบรรลุเป้าหมาย การร่วมวิจัยของหน่วยวิจัยและนวัตกรรมของรัฐ ระหว่างหน่วยราชการ มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัย เป็นการใช้ศักยภาพและจุดแข็งของแต่ละหน่วยงาน ในการตอบโจทย์ การพัฒนาของภาคอุตสาหกรรม Future Food ก่อให้เกิดการทำงานในรูปแบบ open innovation และกระตุ้น การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ความคิด และวิธีการที่จะสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อเสนอกรอบแนวคิดในการจัดตั้งเครือข่ายด้านการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม และ พัฒนากลไกทำงานร่วมระหว่างหน่วยวิจัยและนวัตกรรมของรัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานจัดสรรงบประมาณ รวมถึงหน่วย บริหารจัดการทุน (Program Management Unit: PMU) สำหรับแผนงานวิจัยเฉพาะด้าน (Mission-oriented Research Program) ผ่านการวิเคราะห์ความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศ (National Capabilities) กรณีศึกษา เรื่อง อาหารแห่งอนาคต (Future Food)

ผลการดำเนินงาน

นำเสนอที่ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรเพื่ออาหารในอนาคต ครั้งที่ 1/2568 วันอังคารที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดย ที่ประชุมเห็นชอบให้ สอวช. นำข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการไปพิจารณาและจัดทำกลไกบริหารจัดการอาหารอนาคตภายใต้ Consortium ให้มีความชัดเจนฯ และได้ผ่านความเห็นชอบในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่ ครั้งที่ 1/2568 วันพุธที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

เกิดกลไกทำงานร่วมระหว่างหน่วยวิจัยและนวัตกรรมของรัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานจัดสรรงบประมาณ รวมถึง หน่วยบริหารจัดการทุน

7.3 รายงานการศึกษา Asia-Europe Science & Technology Diplomacy Report

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

ตามหนังสือที่ กต 0505/ว 1149 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2567 ได้แจ้งเรื่องโครงการ Asia-Europe Science & Technology Diplomacy Initiative เพื่อรับสมัครนักวิชาการร่วมทำวิจัยในหัวข้อ Asia-Europe Science & Technology Diplomacy Report โดยดำเนินการในช่วงเดือนมิถุนายน - ตุลาคม พ.ศ. 2567

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำรายงานและนำเสนอให้สมาชิกใน ASEM ได้รับทราบและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ และการขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐในการดำเนินงานระหว่างประเทศสมาชิก ในด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมระหว่าง ประเทศเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างภูมิภาคเอเชียและยุโรป

ผลการดำเนินงาน

1. สัมภาษณ์ผู้แทนด้านการทูตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย
2. รายงานสถานภาพการทูตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย (Science and Technology Diplomacy Report)
3. นำเสนอในฐานะตัวแทนของโครงการ “Asia-Europe Science & Technology Diplomacy Initiative” ใน World Science Forum ระหว่างวันที่ 20 - 23 พฤศจิกายน พ.ศ.2567 ในหัวข้อ “Bridging Continents & Advancing Science: The Future of Asia-Europe Science Diplomacy”
4. ส่งมอบรายงานสถานภาพการทูตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย (Science and Technology Diplomacy Report) ให้แก่ Asia & Europe Foundation

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

รายงาน “Asia-Europe Science & Technology Diplomacy Report” สนับสนุนแผน ววน. และนโยบาย STI ของไทย ด้วยการสำรวจยุทธศาสตร์ เครื่องมือ และผลการดำเนินงานด้านการทูตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของ 50 ประเทศสมาชิก ASEP รวมถึงสหภาพยุโรปและสำนักงานเลขาธิการอาเซียน เพื่อให้ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติ ที่ช่วยเสริมสร้างความร่วมมือข้ามภูมิภาค รายงานนี้ใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากเอกสารและการสัมภาษณ์ Country Informants กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละประเทศ เพื่อตอบคำถามสำคัญสองประเด็นคือ

- 1) แต่ละประเทศมียุทธศาสตร์การทูตวิทยาศาสตร์อย่างไร
- 2) ใช้โครงการและเครื่องมือใดในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เหล่านั้น ข้อมูลและข้อเสนอแนะจากรายงาน สามารถนำมาปรับใช้ในบริบทไทย ทั้งการออกแบบนโยบาย STI การเจรจาความร่วมมือระหว่างประเทศ และการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ให้ประเทศไทยก้าวสู่ศูนย์กลางความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในอาเซียนอย่างยั่งยืน สืบเนื่องจากการรายงานนี้ มูลนิธิเอเชีย-ยุโรป ได้ร่วมกับ สอวช. และ สปอว. เพื่อจัด Workshop ออนไลน์ ในหัวข้อ การทูตวิทยาศาสตร์-เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STI diplomacy) ของไทย เพื่อนำเสนอวิธีปฏิบัติแบบกระจายศูนย์ที่เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในยกระดับบทบาทของไทยในเวทีวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมระดับโลก อย่างยั่งยืน ระหว่างวันที่ 7-21 กรกฎาคม พ.ศ.2568

7.4 การจัดทำแบบจำลองทางเศรษฐมิติสำหรับติดตามและประเมินผลนโยบายสำคัญ นำร่องอุตสาหกรรมเป้าหมายในแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566-2570

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

สอวช. ได้ดำเนินการศึกษานำร่องเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านการพัฒนาผลิตภาพทางเศรษฐกิจในประเทศไทยที่เชื่อมโยงกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจฐานเทคโนโลยี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่ผ่านมา สอวช. ได้จัดทำการศึกษาในรูปแบบของผลงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาข้อมูลด้านสถิติของอัตราการมีส่วนร่วมของ TFP ต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของ TFP ด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติ (Econometric Model) โดยจากการดำเนินงานที่ผ่านมาดังกล่าวนี้ สอวช. มีความต้องการที่จะขยายผลการศึกษาในระบายนำร่องที่ผ่านมาเพื่อการติดตามและประเมินผลในอุตสาหกรรมเป้าหมายต่าง ๆ ของไทย ตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566-2570 เพื่อจ้างที่ปรึกษาในการจัดทำโครงการการศึกษาในเชิงลึกที่มีความละเอียด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงนโยบายที่สำคัญต่อไป โดยเริ่มจากการศึกษาเจาะลึกในภาคอุตสาหกรรมสำคัญที่เป็นเป้าหมายของวาระเชิงนโยบายด้าน

อววน. ของประเทศ ผ่านทั้งแบบจำลองทางเศรษฐมิติ การวิเคราะห์เชิงสถิติ และการจัดประชุมระดมความเห็นจากภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายที่สำคัญ

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการในการพัฒนาการประเมินผลกระทบจากนโยบายโดยใช้แบบจำลอง โดยอาศัยปัจจัยตัวแปรด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงผลิตภาพทางเศรษฐกิจของไทยในภาพรวม
2. สร้างแนวทางการศึกษาผลกระทบของนโยบายที่สำคัญ สำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566-2570 โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ
3. เสนอแนะการจัดเก็บข้อมูลที่มีความสำคัญในการใช้ติดตามและประเมินผลนโยบายหลักที่เกี่ยวข้องกับแบบจำลองทางเศรษฐมิติ เพื่อประโยชน์เชิงนโยบาย รวมถึงระบบการจัดเก็บข้อมูล (Data Structure)

ผลการดำเนินงาน

สอวช. ได้ดำเนินการออกแบบการศึกษาในระยะต่อไป (ปีที่ 2) ดังความคิดเห็น ในการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2/2568 และหารือกับผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน อว. บางส่วน เพื่อกำหนดโจทย์การศึกษาวิจัยและแนวทางการนำแบบจำลองทางเศรษฐมิติมาใช้ประโยชน์ในงานของ อว. ในระดับที่ลึกซึ้ง และได้รับการนำไปใช้อ้างอิงในเรื่องเพื่อระดมสมองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2/2568 วันจันทร์ที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2568 ในหัวข้อสถานการณ์การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไทย

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้น และการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ

1. หน่วยงานนโยบายมีข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-based) ประกอบการตัดสินใจในการออกแบบ ประเมินพิจารณา หรือทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้อง
2. หน่วยงานนโยบายมีแนวทางในการจัดเก็บ รวบรวม หรือประสานเชื่อมโยงข้อมูลด้านเศรษฐกิจเทคโนโลยี ที่มีประโยชน์ทั้งเชิงนโยบายและเชิงวิชาการต่อไป
3. นักวิจัยของ สกสว. และ สอวช. มีการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) ด้านเศรษฐมิติและการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้อง
4. หน่วยงานนโยบายและภาครัฐมีความเข้าใจต่อโครงสร้างและคุณลักษณะ (Characteristics) ของภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายสำคัญของประเทศดีขึ้น
5. ผลการศึกษาและแบบจำลองทางเศรษฐมิติรายงานฉบับสมบูรณ์ ไปเป็นข้อมูลเชิงนโยบายประกอบการตัดสินใจ และเป็นต้นแบบของแบบจำลองทางเศรษฐมิติขั้นสูงขั้นที่มุ่งเน้นตอบรับกับโจทย์ความต้องการของ อว. และผู้บริหารในอนาคตต่อไป

ตัวชี้วัดที่ 1.3 การสร้างแพลตฟอร์มการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการนวัตกรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

แพลตฟอร์มการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการนวัตกรรม หมายถึง ชุดนโยบาย มาตรการหรือกลไก ที่มีส่วนช่วยในการเพิ่มความสามารถด้านนวัตกรรมของผู้ประกอบการ SME ผู้ประกอบการรายย่อย และ Startup โดยอาจรวมถึง มาตรการการส่งเสริม การปลดล็อกข้อจำกัด แรงจูงใจ การร่างหรือปรับปรุงกฎหมายระเบียบให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ

นวัตกรรม และโปรแกรมการสนับสนุนผู้ประกอบการนวัตกรรม โดยในปี 2568 สอวช. ได้สร้างกลไก/มาตรการ/นโยบายใหม่ ในการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการนวัตกรรม จำนวน 3 รายการ ดังนี้

เรื่องที่ 1 ขยายผลกลไก Social Enterprise Incubation Platform

สอวช. ได้พัฒนาและออกแบบกลไกการบ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise Incubation Platform) เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการทางสังคม วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการท้องถิ่นที่สนใจ โดยออกแบบกลไกให้เชื่อมโยง สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา การสนับสนุนที่ปรึกษาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชน เข้าถึงทรัพยากรและสิทธิประโยชน์จากหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวง อว. รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ที่มีระบบนิเวศนวัตกรรมและพื้นที่เศรษฐกิจนวัตกรรมรองรับ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ประกอบการมีศักยภาพ มีความพร้อม ในการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง นำไปสู่การสร้างรายได้ การจ้างงาน กระจายรายได้สู่ภูมิภาค ตลอดจนยกระดับ มาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการบูรณาการความร่วมมือ การสนับสนุนให้เกิดระบบนิเวศที่เอื้อต่อการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเพื่อสังคมมีความเข้มแข็ง ผ่านการประยุกต์ใช้กลไก การบ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise Incubation Platform) รวมทั้งมีรูปแบบการประเมินผลกระทบทาง สังคม (Social Impact) ที่เหมาะสม สามารถจับต้องได้และวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อผลักดันให้ Social Enterprise Incubation Platform ทำหน้าที่ส่งเสริมด้านความรู้ ความเข้าใจและทักษะการประกอบธุรกิจ การประกอบการวิสาหกิจเพื่อ สังคม และยกระดับทักษะ (Upskill) การประกอบธุรกิจ และออกแบบระบบนิเวศและกลไกสนับสนุนที่มีความเชื่อมโยง ทั้ง การพัฒนาสังคม/ชุมชน การดำเนินธุรกิจอย่างเป็นระบบตลอดช่วงอายุตามวงจรธุรกิจ (Business Life Cycle) ร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สอวช. ได้จัดอบรมโครงการพัฒนาทักษะการโค้ชเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อสังคม ร่วมกับคณะสหวิทยาการ และการประกอบการ มหาวิทยาลัยทักษิณ ระหว่างเดือนมีนาคม-เดือนพฤษภาคม 2568 โดยมีบุคลากรของมหาวิทยาลัยผ่าน การเข้าร่วมอบรม 14 คน ซึ่งทำให้เกิดโมเดลธุรกิจเพื่อสังคม 2 โมเดล อีกทั้งยังได้ร่วมเป็นหนึ่งในเครื่องมือการสอน คณะสหวิทยาการและการประกอบการ มหาวิทยาลัยทักษิณ ชุดวิชาโท “การประกอบการเพื่อสังคม” (Social Entrepreneurship - SE) ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Hybrid) ทั้งภาคทฤษฎีผ่าน MOOC for All และปฏิบัติเพื่อ เตรียมผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับการอ้างอิงในการตีพิมพ์บทความในวารสาร "From Village Hands to World Markets: VARNI's Community-Powered Thai Sedge Wickerwork Enterprise Story" <https://www.cabidigitallibrary.org/doi/10.1079/tourism.2025.0043>

เรื่องที่ 2 รายงานการถอดบทเรียนและข้อเสนอการพัฒนาโครงการ Thai-Corps ระยะที่ 1

โครงการ Thai-Corps ได้นำวิธีการและเครื่องมือของ I-Corps (National Science Foundation: NSF) มาทดลอง ใช้ ซึ่งเป็นโปรแกรมเพื่อพัฒนาทักษะและกระบวนการคิดด้านการค้นหาลูกค้า (Customer Discovery) หรือการคิดแบบ ผู้ประกอบการให้กับทีมนักวิจัยในประเทศไทย และทำให้นักวิจัยสามารถสร้างโจทย์วิจัยที่แก้ปัญหาของลูกค้าได้อย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การสร้างสตาร์ทอัพหรือธุรกิจที่สร้างผลกระทบให้กับระบบเศรษฐกิจสังคมของประเทศ

อย่างไรก็ตาม การนำกลไกที่ประสบความสำเร็จในต่างประเทศมาใช้จริงอาจได้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับ บริบทและความพร้อมของแต่ละประเทศ ด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น ทักษะของทีม ความพร้อมของข้อมูลด้านการตลาด หน่วยบริหารจัดการและหน่วยงานสนับสนุน ฯลฯ จึงจำเป็นต้องมีการทดลองและถอดบทเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ปรับปรุงและพัฒนาวิธีการและกิจกรรมของโครงการ Thai-Corps ในระยะต่อไป

สอวช. และหน่วยงานพันธมิตร เช่น บพข. สกสว. รวมถึงผู้เชี่ยวชาญจาก VentureWell องค์กรไม่แสวงผลกำไร จากสหรัฐอเมริกา ได้ร่วมกันดำเนินโครงการคัดเลือกและฝึกอบรมทีมวิจัย 21 ทีมตลอดระยะเวลา 7 สัปดาห์ ให้เรียนรู้วิธีการ ตั้งสมมติฐาน และพูดคุยกับผู้คนเพื่อสำรวจความเห็นของลูกค้า ให้ได้ทีมละ 100 คน เพื่อเก็บสถิติมาปรับปรุงสมมติฐาน การวิจัยและธุรกิจของทีมให้สอดคล้องกับบริบทความเป็นจริงมากขึ้น นอกจากนี้ ยังได้ฝึกอบรมโค้ชคนไทยจำนวน 8 คน ให้ เรียนรู้กระบวนการโดยตรงจากโค้ชที่มีประสบการณ์สูงในต่างประเทศ ควบคู่ไปกับการสร้างความสัมพันธ์และเชื่อมโยง

ระหว่างทีม โค้ช และผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรม โดยมุ่งหวังให้เกิดเครือข่าย Thai-Corps ที่สามารถช่วยขับเคลื่อน/ขยายผลโครงการ Thai-Corps ได้ในอนาคต ดังภาพที่ 9

โครงการไทยคอร์ป
ปลดล็อกศักยภาพทีมวิจัยไทย
สู่อการสร้างงานวิจัยเชิงพาณิชย์

โปรแกรม 7 สัปดาห์
ก็ช่วยพัฒนาทีมวิจัยให้เข้าใจความต้องการของตลาดและสามารถเปลี่ยนความเชี่ยวชาญให้เป็นใจวิจัยที่มีศักยภาพต่อยอดทางธุรกิจ

ไทยคอร์ปมุ่งเน้นให้เกิด 4 กระบวนการสำคัญ
ในการสร้างและพัฒนาโมเดลธุรกิจ

- Business Validation**
ทวนสอบความเป็นไปได้ของงานวิจัยในตลาดจริง
- Entrepreneurial Mindset**
ปลูกฝังแนวคิดและทักษะด้านการเป็นผู้ประกอบการ
- Customer Discovery**
ทำความเข้าใจตลาด ผ่านการสัมภาษณ์ลูกค้า 100+ ราย
- Thai-Corps Ecosystem**
สร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงไปสู่ช่องทางสนับสนุนที่เหมาะสม

"ไทยคอร์ป" ได้รับแรงบันดาลใจจากโครงการ Innovation Corps (I-Corps) ของ National Science Foundation (NSF) สหรัฐอเมริกา

www.nxpo.or.th | NXPO THAILAND | NXPO - ไทย | nxpothailand

ภาพที่ 9 โครงการไทยคอร์ป

จากการดำเนินการทดลองระยะที่ 1 ผลสำรวจพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับสูง เนื่องจากโค้ชชาวต่างชาติมีความเชี่ยวชาญในกระบวนการ และมีความใส่ใจในทีม นอกจากนี้ ยังช่วยพัฒนาให้เกิดโค้ชไทยที่มีความรู้ความเข้าใจในเครื่องมือ I-Corps และสามารถให้ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุง โครงการ ตลอดจนต้องการนำไปต่อยอดเป็นโปรแกรมในมหาวิทยาลัยของตนต่อไป อย่างไรก็ตาม โครงการยังคงมีหลายจุดที่ต้องปรับปรุง อาทิ กระบวนการคัดเลือกผู้เข้าร่วมที่ควรมุ่งเฉพาะนักวิจัยที่ยังไม่ได้ตั้งบริษัท การสร้างโปรแกรมเตรียมความพร้อมก่อนเข้าร่วมโปรแกรมจริง เป็นต้น โดยรายงานการถอดบทเรียนข้อเสนอการพัฒนาโครงการ ระยะที่ 1 จะช่วยให้เกิดโครงการ Thai Corps ระยะที่ 2 ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของประเทศมากขึ้น โดยวางแผนที่จะขยายผลสู่การเป็นโครงการระดับประเทศของระบบ ววน. ที่เชื่อมโยงกับกลไกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานวิจัยเชิงพาณิชย์ อาทิ กลไกการให้ทุนต่อไป

เรื่องที่ 3 การผลักดัน ECIP ให้เป็นกลไกสนับสนุนการขยายตลาดสินค้านวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ

กลไก ECIP (E-Commercial and Innovation Platform) มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการฐานนวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนาผ่านอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ให้สามารถนำสินค้านวัตกรรมออกสู่ตลาดได้จริง ทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะผ่านช่องทางการค้าออนไลน์และออฟไลน์ ถือเป็นกลไกใหม่ที่เข้ามาเสริมความเชี่ยวชาญและบริการของอุทยานวิทยาศาสตร์ ซึ่งที่ผ่านมาเน้นการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ แต่ยังมีช่องว่างในเรื่องการตลาดและการนำสู่เชิงพาณิชย์

องค์ประกอบสำคัญของกลไกนี้ ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรให้เป็น Sales Talent เพื่อช่วยผู้ประกอบการขยายตลาดจริง การสร้างเครือข่าย Foreign Market Networks and Academy ที่มีผู้เชี่ยวชาญตลอดห่วงโซ่การส่งออก การจับคู่ธุรกิจกับพันธมิตรที่เชื่อถือได้ในต่างประเทศ การวิจัยตลาดและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคเชิงลึกเพื่อปรับกลยุทธ์การตลาด และการให้คำปรึกษาด้านมาตรฐาน กฎระเบียบ และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งหมดนี้ช่วยเพิ่มขีดความสามารถทางธุรกิจให้ผู้ประกอบการนวัตกรรม สามารถเข้าสู่ตลาดเป้าหมายและสร้างยอดขายได้จริง

จากการดำเนินงานนำร่อง ผู้ประกอบการกว่า 200 รายได้รับการสนับสนุนโดยตรง มีการพัฒนานักศึกษาไทยและต่างประเทศกว่า 100 คนให้เป็น Sales Talent ช่วยสร้างยอดขายและเปิดตลาดส่งออก โดยเฉพาะตลาดจีนที่มีการทดลอง Business Matching กับ Distributor รวมถึงการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพผ่านข้อมูลผู้บริโภคเชิงลึกและ Digital Footprint ทำให้สามารถระบุสินค้าเป้าหมายที่ตรงกับความต้องการของตลาดต่างประเทศได้ชัดเจน

ที่สำคัญ กลไก ECIP ได้รับการเสนอและพิจารณาในที่ประชุมคณะอนุกรรมการด้านยุทธศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและการติดตามประเมินผล ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้นำกลไก ECIP มาประยุกต์ใช้ร่วมกับแผนงานและบริการของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค และให้อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคทำงานร่วมกับ สอวช. ในการดำเนินการนำร่องอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ สอวช. ได้รับบทบาทเป็น Strategic Partner ในการออกแบบแนวทางขับเคลื่อนและพัฒนา ECIP ไปสู่การเป็น National Platform ในระยะถัดไป

นอกจากนี้ ECIP ยังเชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานพันธมิตรหลากหลาย ทั้งภายในกระทรวง อว. เช่น อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค CIC และหน่วยบ่มเพาะ รวมถึงหน่วยงานนอกกระทรวง เช่น กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (DITP) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM Bank) และสถาบันการค้านระหว่างประเทศ (ITD) ความร่วมมือดังกล่าวช่วยให้ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์ครบวงจร ตั้งแต่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเตรียมความพร้อมด้านมาตรฐานและกฎระเบียบ ไปจนถึงการจับคู่ธุรกิจและการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศอย่างยั่งยืน ผลลัพธ์ที่คาดหวังคือการสร้างยอดขายใหม่ เพิ่มการส่งออก และขยายโอกาสทางการค้าให้ผู้ประกอบการฐานนวัตกรรมทั่วประเทศ ขณะเดียวกันยังช่วยสร้างเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญและข้อมูลเชิงลึกด้านตลาด ที่สามารถนำไปใช้ต่อยอดเชิงนโยบายและการลงทุนในอนาคต

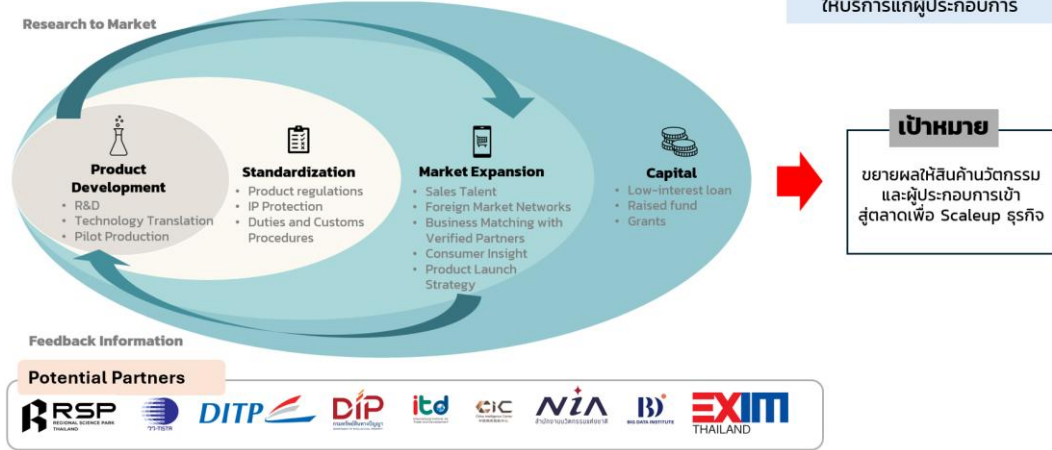
สำหรับระยะต่อไป ECIP จะถูกพัฒนาให้เป็นแพลตฟอร์มระดับประเทศ (National Platform) ที่เชื่อมโยงกับระบบข้อมูลตลาด (Market Data Platform) และเครือข่ายพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ โดยมีเป้าหมายให้ผู้ประกอบการนวัตกรรมจากทุกภูมิภาคสามารถเข้าถึงบริการสนับสนุนได้อย่างเท่าเทียมและต่อเนื่อง นำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยในเวทีโลกอย่างยั่งยืน ดังภาพที่ 10-11

E- Commercial and Innovation Platform (ECIP)

แนวคิด E- Commercial and Innovation Platform (ECIP) เป็น National Platform สนับสนุนผู้ประกอบการให้มีความสามารถต่อยอดการพัฒนาสินค้า ให้ออกสู่ตลาดได้ผ่านช่องทาง online และ offline ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ โดยสามารถใช้ความเชี่ยวชาญเดิมของอุทยานวิทยาศาสตร์ หน่วยบ่มเพาะ และหน่วยสนับสนุนต่าง ๆ เชื่อมโยงด้วยกลไกการขยายตลาดเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ

- ECIP เป็น Platform ระดับประเทศ ที่มี
- ✓ ระบบการทำงาน
 - ✓ ฐานข้อมูล
 - ✓ บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ ให้บริการแก่ผู้ประกอบการ

ภาพที่ 10 โครงการ ECIP

กลไกการขยายตลาดของ ECIP (E-commercial Innovation Platform)

 <p>Sales Talent</p> <p>การพัฒนานักศึกษาเป็น sales talent ช่วยผู้ประกอบการนวัตกรรมในการขยายตลาดต่างประเทศ</p>	 <p>Foreign Market Networks and Academy</p> <p>การสร้างเครือข่าย mentor/expert ที่มีความเชี่ยวชาญตลอด value chain ของการส่งออก เพื่อเป็นพี่เลี้ยงและที่ปรึกษาให้ผู้ประกอบการ</p>	 <p>Business Matching with Verified Partners</p> <p>แพลตฟอร์มที่ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเชื่อมโยงกับพันธมิตรทางธุรกิจที่น่าเชื่อถือในต่างประเทศ เพื่อให้สามารถทดลองตลาดและขยายไปสู่ตลาดต่างประเทศได้</p>	 <p>Market Research and Consumer Insight</p> <p>การท้าววิจัยตลาดเพื่อเข้าใจตลาดเป้าหมายและผู้บริโภคเชิงลึก เพื่อให้สามารถวางวางกลยุทธ์การตลาดและพัฒนาสินค้าอย่างตรงจุด</p>	 <p>Standard and IP Consultant Service</p> <p>แพลตฟอร์มบริการให้คำปรึกษาผู้ประกอบการในด้านกฎระเบียบมาตรฐานเพื่อการนำสินค้าเข้าตลาดต่างประเทศ</p>
ข้อมูล Sale Talent	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านตลาดจีนที่น่าเชื่อถือ	ข้อมูลพันธมิตรทางธุรกิจที่น่าเชื่อถือในต่างประเทศ เช่น Traders, Fulfillment agent	ข้อมูลความต้องการสินค้า นวัตกรรมในตลาดต่างประเทศ	ข้อมูลด้านกฎระเบียบ กระบวนการส่งออก มาตรฐานสินค้า กระบวนการขอใบอนุญาต และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
 Data Integration Platform 				

ภาพที่ 11 กลไกการขยายตลาดของ ECIP

ตัวชี้วัดที่ 1.4 แนวทางการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ โดย IMD

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

บทวิเคราะห์แนวทางการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ของประเทศไทย ประจำปี 2568

สาระสำคัญ

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดยสถาบัน IMD เป็นตัวสะท้อนศักยภาพด้าน อววน. ของประเทศ ซึ่งชี้ให้เห็นความพร้อมในการพัฒนาทุนมนุษย์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม

สอวช. จึงได้จัดทำบทวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนหลัก ประกอบด้วย

1. การรายงานอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้าน อววน.
2. การทบทวนเป้าหมายตัวชี้วัดเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. การติดตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในการนำเสนอแนวทางการผลักดันอันดับความสามารถทางการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อมูลที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับการกำหนดนโยบายและแผนด้าน อววน. รวมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชน โดยมีเป้าหมายให้หน่วยงานระดับนโยบายสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เชื่อถือได้ และสามารถประกอบการวางแผนและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยอย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์

ได้จัดทำและนำเสนอบทวิเคราะห์ให้ สอวช. เพื่อนำไปใช้ประโยชน์แล้ว ตามบันทึกข้อความ อว 6201/2154 วันที่ 6 สิงหาคม 2568

ผลผลิต

บทวิเคราะห์แนวทางการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ของประเทศไทย ประจำปี 2568

ภาพที่ 12 บทวิเคราะห์แนวทางการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้าน อววน. ของประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2568

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินศักยภาพขององค์กรมหาชน

ตัวชี้วัดที่ 2.1 การประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey)

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ตัวชี้วัด	ระดับความพร้อม การพัฒนา ด้านดิจิทัล
Pillar 1: แนวนโยบายและหลักปฏิบัติ (Policies and Practices)	████████
Pillar 2: กระบวนการพัฒนาด้วยข้อมูล (Data-driven Practices)	███████
Pillar 3: ศักยภาพเจ้าหน้าที่ภาครัฐด้านดิจิทัล (Digital Capability)	███████
Pillar 4: บริการภาครัฐ (Public Services)	███████
Pillar 5: การบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office)	████████
Pillar 6: โครงสร้างพื้นฐานความมั่นคงปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ (Secure and Efficient Infrastructure)	████████
Pillar 7: เทคโนโลยีดิจิทัลและการนำไปใช้ (Digital Technological Practices)	████████

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์กรมหาชน) หรือ สพร. จัดทำตัวชี้วัด ดัชนีสนับสนุนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับโครงการสำรวจระดับความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ ที่ทำการสำรวจอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 จนถึงปัจจุบัน ระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 ระดับขั้นริเริ่ม (Initial)

ระดับที่ 3 ระดับขั้นกลาง (Defined)

ระดับที่ 5 ระดับขั้นสูงสุด (Optimizing)

ระดับที่ 2 ระดับขั้นต้น (Developing)

ระดับที่ 4 ระดับขั้นสูง (Managed)

โดยทำการสำรวจ 7 ตัวชี้วัด (Pillar) ได้แก่

1) Policies and Practices

3) Digital Capability

5) Smart Back Office

7) Digital Technology Practices

2) Data-driven Practices

4) Public Service

6) Secure and Efficient Infrastructure

ผลการสำรวจจะใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำนโยบายและแผนการขับเคลื่อน ภาครัฐไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) โดยในปี 2568 สอวช. ได้ผลประเมินระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ ระดับที่ 5 ใน 4 มิติ (Pillar-ตัวชี้วัด) บรรลุเป้าหมายขั้นสูงตามเป้าหมายตัวชี้วัดของ สอวช.

ตัวชี้วัดที่ 2.2 การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

PMQA 4.0 คือ เครื่องมือการประเมินระบบการบริหารของส่วนราชการในเชิงบูรณาการ เพื่อเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการกับเป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ 4.0 เพื่อประเมินความสามารถในการบริหารจัดการภายในหน่วยงานและความพยายามของส่วนราชการในการขับเคลื่อนงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน

ผลการประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 ปี 2568 สอวช. ได้ 435.76 คะแนน คิดเป็นคะแนนตามค่าเป้าหมาย 87.77 คะแนน ดังภาพที่ 13

หมวด	ผลการประเมินตนเองจากหน่วยงาน	ผลการประเมินจากผู้ตรวจ	ค่าเฉลี่ยของหน่วยงานที่ประเมินทั้งหมด	ผลประเมินจากรอบ Award
หมวด 1 การนำองค์การ	500.00	433.33	405.22	400.00
หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	500.00	455.67	414.15	333.00
หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	500.00	483.33	449.42	433.00
หมวด 4 การวัดการวิเคราะห์ การจัดการความรู้	500.00	450.00	423.16	366.00
หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร	500.00	455.67	427.85	400.00
หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ	500.00	389.00	420.17	300.00
หมวด 7 การบรรลุผลลัพธ์การดำเนินการ	436.67	383.33	344.83	433.00
คะแนนรวม (500) คะแนน	490.95	435.76	412.08	380.00

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เป็นระบบราชการ

KPI:435.76

ภาพที่ 13 การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)

ตัวชี้วัดที่ 2.3 การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

ที่มา

พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดให้องค์การมหาชนไม่ต้องอยู่ในกรอบของกฎระเบียบราชการ เพื่อให้การบริหารงานมีความอิสระ คล่องตัว และให้อำนาจหน้าที่คณะกรรมการองค์การมหาชนในการควบคุมดูแล กำหนดนโยบายและทิศทางการปฏิบัติงาน ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงาน อนุมัติแผนการลงทุนและแผนการเงิน ตลอดจนออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือข้อกำหนดต่าง ๆ คณะกรรมการฯ ควรทบทวนบทบาทขององค์การมหาชนให้สามารถตอบสนองต่อสภาพการณ์ปัจจุบันและความต้องการของผู้รับบริการ

เกณฑ์การประเมิน

พิจารณาจากความสำเร็จของการควบคุมดูแลกิจการขององค์การมหาชนของคณะกรรมการองค์การมหาชนใน 4 ประเด็น ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินการควบคุมดูแลกิจการขององค์การมหาชนของคณะกรรมการองค์การมหาชน

ประเด็น	ร้อยละ	เป้าหมายขั้นต่ำ (50 คะแนน)	เป้าหมายมาตรฐาน (75 คะแนน)	เป้าหมายขั้นสูง (100 คะแนน)	ผลการปฏิบัติงาน ปี 2568
1. การกำหนดยุทธศาสตร์และทิศทางการขับเคลื่อนองค์การมหาชน	30	คณะกรรมการเห็นชอบยุทธศาสตร์/ แผน 5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้ง รวมทั้งให้ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะต่อยุทธศาสตร์/ แผนภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ	คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยเปรียบเทียบผลกับเป้าหมายของแผน และผลของปีที่ผ่านมา	คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์/ แผน 5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ทุกไตรมาส โดยเปรียบเทียบผลกับเป้าหมายของแผน และผลของปีที่ผ่านมา รวมทั้งให้ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการ	การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขั้นสูง
2. การบริหารจัดการและผลการปฏิบัติงาน	20	คณะกรรมการกำกับ ติดตามระบบการบริหารจัดการ และผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้องค์การมหาชนนำไปปฏิบัติ รวม 4 ด้านที่กำหนด	คณะกรรมการกำกับ ติดตามระบบการบริหารจัดการและผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้องค์การมหาชนนำไปปฏิบัติ ครบทั้ง 5 ด้านที่กำหนด	คณะกรรมการกำกับ ติดตามระบบการบริหารจัดการและผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้องค์การมหาชนนำไปปฏิบัติ ครบทั้ง 5 ด้านที่กำหนด และองค์การมหาชนนำข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงระบบงาน หรือกำหนดแผนการพัฒนาในปีต่อไป	การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขั้นสูง
3. การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง	20	คณะกรรมการกำกับ ติดตามการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยงขององค์การมหาชนทุก 6 เดือน พร้อมทั้งให้ข้อสังเกตหรือ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงาน	คณะกรรมการกำกับ ติดตามการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยงขององค์การมหาชนทุกไตรมาส พร้อมทั้งให้ข้อสังเกตหรือ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงาน	คณะกรรมการกำกับ ติดตามการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายในและการบริหารความเสี่ยงขององค์การมหาชนทุกไตรมาส และติดตามการนำข้อเสนอแนะของปีที่ผ่านมา มาปรับปรุงระบบงาน พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในปีต่อไป	การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขั้นสูง
4. การประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การมหาชน	30	คณะกรรมการพิจารณา กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในการปฏิบัติงานประจำปีขององค์การมหาชน และติดตามประเมินผลเป็นระยะ	คณะกรรมการติดตามความคืบหน้าผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดขององค์การมหาชน พร้อมทั้งให้ข้อสังเกตหรือ ข้อเสนอแนะ	คณะกรรมการติดตามความคืบหน้าผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดขององค์การมหาชน และนำข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตของคณะกรรมการไปปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขั้นสูง

